

Voorjaarsnota 2019

INHOUDSOPGAVE VOORJAARSNOTA 2019

	<u>Blz.</u>
VOORJAARSNOTA IN HOOFDLIJNEN	
Aanbieding	1
Financiële beschouwingen	3
Koerslijnen	5
BIJSTELING BEGROTING	
Beleidsbegroting	
A. Programma's, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien, overzicht overhead	
1. Participatie	31
2. Ontplooiing	38
3. Leefbaarheid	41
4. Dienstverlening	43
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	45
Overzicht overhead	48
B. Paragrafen	
Weerstandvermogen en risicobeheersing	51
Financiële begroting	
Overzicht van baten en lasten	53
KADERSTELLING	
Uitgangspunten begroting 2020	55
Nieuw beleid	58
Bijlagen	
1. Samenvatting wijziging begroting 2019	
2. Technische begrotingswijziging 2019	

**VOORJAARSNOTA
IN
HOOFDLIJNEN**

AANBIEDING

Aan de raad,

Voorjaarsnota

Wij bieden u hierbij de Voorjaarsnota 2019 aan. De voorjaarsnota heeft als doel u tussentijds te rapporteren over de realisatie en uitvoering van de begroting en geeft de stand van zaken weer met de financiële consequenties voor zowel het begrotingsjaar als de jaren (2020-2022) die daar op volgen. Wij richten ons daarbij primair op afwijkingen ten opzichte van de begroting.

U bent gewend om gelijktijdig met de Voorjaarsnota (gericht op het lopende begrotingsjaar) een perspectiefnota (waarin het financiële kader voor de komende begroting en meerjarenraming is vastgelegd) te ontvangen en te behandelen. Dit jaar ontvangt u eenmalig geen perspectiefnota maar in plaats daarvan de Ambitienota 2020-2023. De overeenkomst met de perspectiefnota is dat het inzicht geeft in de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. De financiële positie van de gemeente staat behoorlijk onder druk. Er zijn nauwelijks middelen voor het realiseren van onze ambities en beleidswensen. Anders dan in de perspectiefnota wordt in de ambitienota geen omlijdend kader voor de volgende begroting gegeven. Daarom is het hoofdstuk Kaderstelling in deze voorjaarsnota opgenomen. In dit hoofdstuk vindt u de uitgangspunten voor de begroting 2020 en twee nieuwe beleidswensen (onvermijdelijk als gevolg van wettelijke verplichtingen).

Saldi begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022

(bedragen x € 1.000,00)

	2019	2020	2021	2022
Saldi Programmabegroting 2019	-2.720	-1.940	-798	249
Begrotingswijzigingen t/m raadsbesluiten april 2019	-642	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2019	-2.777	-1.153	-1.392	-1.323
Saldi na verwerking voorjaarsnota	-6.139	-3.093	-2.190	-1.074

De tekorten in deze voorjaarsnota worden onder andere veroorzaakt door onderstaande posten (bedragen x € 1.000,00).

Onderwerp	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Maatwerkvoorzieningen Wmo (programma 1)	-534	-529	-529	-529
Jeugdhulp (programma 1)	-2.000			
Wedeka (programma 1+3)	-79	-221	-348	-302
Algemene uitkering (AD)	-250	-145	-145	-145
Functiewaarderingsronde HR21 (AD)	-269	-269	-269	-269

Voor een uitgebreide toelichting op bovenstaande cijfers verwijzen wij u naar het hoofdstuk Bijstelling begroting.

VOORJAARSNOTA IN HOOFDLIJNEN

Behandeling

Wij stellen u voor de Voorjaarsnota 2019 te behandelen in uw vergadering van 8 juli 2019.

Besluitvorming

Wij vragen u:

- akkoord te gaan met de wijziging van de begroting 2019 volgens de bijlagen 1 en 2;
- kredieten beschikbaar te stellen voor de in deze voorjaarsnota gevraagde investeringen;
- in te stemmen met de bij de Kaderstelling genoemde uitgangspunten voor de begroting 2020;
- de Voorjaarsnota 2019 voor het overige voor kennisgeving aan te nemen.

Stadskanaal, 28 mei 2019

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

mevrouw F.T. de Jonge
burgemeester

FINANCIELE BESCHOUWINGEN

Bijstelling begroting 2019

In dit hoofdstuk geven wij in het kort inzicht in het verloop van het saldo van de begroting 2019 en de saldi van de meerjarenraming 2020-2022.

	Saldo van baten en lasten	Mutaties Reserves	Resultaat
Saldo begroting 2019	- € 5.491.000,00	+ € 2.771.000,00	- € 2.720.000,00
Begrotingswijzigingen	- € 1.476.000,00	+ € 834.000,00	- " 642.000,00
Saldo na begr.wijziging	- € 6.967.000,00	+ € 3.605.000,00	- € 3.362.000,00
Mutaties voorjaarsnota	- € 3.054.000,00	+ € 277.000,00	- € 2.777.000,00
Begrotingssaldo	- € 10.021.000,00	+ € 3.882.000,00	- € 6.139.000,00

Begroting 2019

De primitieve begroting sluit met een nadelig saldo van € 2.720.000,00.

Na verwerking van begrotingswijzigingen (onder andere decemberwijziging) bedraagt het nadelige saldo € 3.362.000,00.

De financiële mutaties in deze voorjaarsnota leveren per saldo een nadeel op van € 2.777.000,00 waardoor het begrotingssaldo uitkomt op € 6.139.000,00 nadelig.

Op programmaniveau is een specificatie gemaakt van het nadeel uit deze voorjaarsnota:

1 Participatie	€ 2.491.000,00	N
2 Ontplooiing	" 72.000,00	N
3 Leefbaarheid	" 160.000,00	N
4 Dienstverlening	" 159.000,00	N
Algemene dekkingsmiddelen	" 142.000,00	N
Overzicht overhead	" 30.000,00	N
Totaal saldo van baten en lasten	€ 3.054.000,00	N
Mutaties reserves	" 277.000,00	V
Resultaat	€ 2.777.000,00	N

De nummers sluiten aan bij de nummers van de programma's.
(N = nadeel; V = voordeel)

Meerjarenraming 2020-2022

Via de voorjaarsnota maken wij inzichtelijk wat de financiële consequenties op de langere termijn zijn van de tot dan toe bekende ontwikkelingen. Wij hebben dan ook een nieuwe meerjarenraming opgesteld voor de periode 2020-2022.

Hierbij is rekening gehouden met:

- structurele gevolgen van het bijstellen van de begroting 2019;
- veranderingen en/of recente ontwikkelingen over 2020, 2021 en 2022.

Jaar	Saldo conform begroting 2019	Saldo na wijziging t/m raadsbesluiten van april	Mutaties voorjaarsnota 2019	Saldo voorjaarsnota 2019
2020	- € 1.940.000,00	- € 1.940.000,00	- € 1.153.000,00	- € 3.093.000,00
2021	- € 798.000,00	- € 798.000,00	- € 1.392.000,00	- € 2.190.000,00
2022	+ € 249.000,00	+ € 249.000,00	- € 1.323.000,00	- € 1.074.000,00

VOORJAARSNOTA IN HOOFDLIJNEN

Na het verwerken van de wijzigingen volgens deze voorjaarsnota vertoont de meerjarenraming in 2022 een tekort van € 1.074.000,00.

Het verschil tussen het voordelige saldo van € 249.000,00 volgens de laatste schijf van de meerjarenraming 2019-2022 (op basis van de begroting 2019 tot en met de raadsbesluiten van april 2019) en het negatieve saldo van € 1.074.000,00 volgens de laatste schijf van de meerjarenraming (2022) is € 1.323.000,00 nadeliger.

Hieronder vindt u een specificatie van de verschillen op programmaniveau:

1 Participatie	€	772.000,00	N
2 Ontplooiing	"	7.000,00	N
3 Leefbaarheid	"	136.000,00	N
4 Dienstverlening	"	91.000,00	N
Algemene dekkingsmiddelen	"	330.000,00	N
Overhead	"	10.000,00	N
Totaal saldo van baten en lasten	€	1.346.000,00	N
Mutaties reserves	"	23.000,00	V
Resultaat	€	1.323.000,00	N

Investeringsen

Voor de volgende investeringen vragen wij krediet. De lasten zijn verwerkt in de begroting 2019 c.q. de meerjarenraming 2020-2022 of worden verwerkt via een technische begrotingswijziging.

Programma	Onderwerp	Krediet
2. Ontplooiing	Gymzaal Kolkweg	€ 48.000,00
2. Ontplooiing	Veldverlichting Onstwedder Boys	€ 47.000,00
2. Ontplooiing	Vervangen aansturing trekkenwand	€ 25.000,00
3. Leefbaarheid	Gebiedsontwikkeling Musselkanaal	€ 420.000,00
Overzicht overhead	Informatievoorziening/automatisering	€ 277.000,00

Voor de toelichting op deze investeringen verwijzen wij u naar de programma's en het onderdeel overhead in het hoofdstuk Bijstelling begroting.

Taakstelling sociaal domein

Op grond van de Perspectiefnota 2019-2021 is een taakstelling voor het hele sociaal domein opgenomen van € 100.000,00 in 2019 oplopend naar € 300.000,00 vanaf 2021. Besloten is om van het gerealiseerde structurele voordeel van het project Loonwaardebepaling medewerkers met een WIW/ID-baan vanaf 2019 € 300.000,00 in te boeken op deze taakstelling. Dit betekent dat de taakstelling is gerealiseerd.

KOERSLIJNEN

Stadskanaal werkt duurzaam!

"Economisch krachtiger worden en meer mensen aan het werk krijgen. Misschien wel het allerbelangrijkste waar we voor staan. Inmiddels weten we hoe lastig het is. Zuidoost-Groningen en dus ook Stadskanaal zijn economisch kwetsbaar. Daarom moeten we scherp zijn op de kansen die voorbijkomen. Kansen die leiden tot nieuwe en duurzame werkgelegenheid. Niet dat wij als overheid de banen 'even' gaan creëren. Dit doen vooral onze ondernemers. Deze moeten we koesteren en faciliteren. We zetten ons in om nieuwe bedrijven aan ons te binden door een aantrekkelijk vestigingsklimaat te bieden. We moeten ervoor zorgen dat we de fysieke en digitale infrastructuur op orde krijgen. Dat is een belangrijke bouwsteen voor een sterke economie. Het op korte termijn doortrekken van de spoorverbinding van Veendam naar Stadskanaal en op middellange termijn naar Emmen is daarom, economisch gezien, noodzakelijk. We willen de grote groep werkzoekenden aan een baan helpen. Onze ambitie is dat het werkloosheidspercentage in 2022 minimaal gelijk is aan het landelijk gemiddelde. Pittige uitdagingen waar we ruimte voor pioniers en het experiment bieden. We zijn hierbij graag de "proeftuin van het Noorden"!

Deze ruimte bieden we ook aan een duurzame ecologische ontwikkeling. Duurzaam betekent voor ons dat we een goede balans zoeken tussen ecologische, economische, technologische en sociale belangen. Gelukkig zien we steeds vaker dat een gezond milieu, een welvarende gemeenschap en een sterke economie hand in hand kunnen gaan. Onze ambitie sluit aan bij het Akkoord van Parijs. In behapbare stappen streven we naar een 100% energie-neutrale gemeente in 2050. We dragen actief bij aan de circulaire economie. Niet alleen door van afval nieuwe grondstoffen te maken. Maar vooral door in de eigen regio waarde aan grondstoffen toe te voegen en de realisatie van eindproducten ook hier plaats te laten vinden. Goed in het kader van duurzaamheid en werkgelegenheid. De energietransitie die om ons heen plaatsvindt, draagt bij aan diezelfde duurzaamheid en realiseert nieuwe werkgelegenheid. We zien in Stadskanaal al mooie initiatieven ontstaan. Wij bieden graag ruimte voor innovaties, zeker als ze bijdragen aan de versterking van de lokale gemeenschap. We ondersteunen en faciliteren initiatiefnemers, kijken daarbij over de grenzen van de regio, ook naar nationale en internationale mogelijkheden en werken actief samen met ondernemers, onderwijs, kennisinstututen, andere overheden en gemeenten in onze regio en de provincie. Stadskanaal biedt een vruchtbare bodem voor duurzame ontwikkelingen!"

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
1.	<i>Werkgelegenheid in Zuidoost-Groningen via circulaire economie</i>		
	Meer werkgelegenheid in Zuidoost-Groningen via circulaire economie.	In 2019 stellen wij een concreet actieplan op hoe we dit willen bereiken.	2019-2022
	Deze ambitie moet nog vertaald worden naar een concrete opdracht. De komende periode zal worden gebruikt om dit verder uit te werken in een startnotitie en vervolgens in een projectplan.		
	Stadskanaal wil hierbij het voortouw nemen om samen met de andere gemeenten en stakeholders in Zuidoost Groningen te komen tot een gezamenlijke strategie om de werkgelegenheid bij voorkeur in de circulaire economie te vergroten.		
2.	<i>Centrumontwikkeling Stadskanaal</i>		
	Een compact en aantrekkelijk (winkel)centrum.	Uitvoering geven aan de visie winkelcentrum Stadskanaal van 2016.	2019-2020
	De Centrumvernieuwing kent 3 thema's: - sanering winkelvloeroppervlak; - bouwteam; - stimuleringsregeling.		

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
	<p>Sanering winkelvloeroppervlak Met de komst van het wereldrestaurant in de Stadshart wordt ca 2.000 m2 bruto vloeroppervlak (bvo) detailhandel uit de markt gehaald. Er moeten nog 5 ondernemers uit het pand aan de Navolaan/Oude Markt worden verplaatst. Wanneer deze zijn verplaatst hebben wij op basis van de subsidievoorwaarden de taakstelling van 3.000 m2 bvo gerealiseerd.</p> <p>Bouwteam De inrichting van de openbare ruimte in het kernwinkelgebied is opgedeeld in drie fasen, te weten het Europaplein e.o., Europalaan en de Oude Markt.</p> <p>De fase Europaplein e.o. is ook weer in drie delen verdeeld, te weten Kiepkörf, Eurostate en Europaplein. De reden hiervan is dat we met verschillende betrokkenen te maken hebben bij het interactieve inrichtingsproces om tot een ontwerp te komen en een deel van de fase (Europaplein) valt niet binnen het project Centrumvernieuwing of Verkeersstructuur.</p> <p>Met de omwonenden en ondernemers aan de Kiepkörf en Eurostate is overeenkomst bereikt over de inrichting van de openbare ruimte. Het bouwteam gaat de inrichtingsschets uitwerken naar een definitief ontwerp dat medio juni/juli uitgevoerd kan gaan worden.</p> <p>Voor het Europaplein zijn we in gesprek met belangenpartijen over de definitieve ontwerpen. Het Europaplein is namelijk geen onderdeel van de Centrumvernieuwing. Door de aanleg van de fietsstraat wordt het huidige plein in tweeën gesplitst waardoor het Europaplein direct onderdeel van de Centrumontwikkeling wordt en daardoor is herinrichting van het Europaplein noodzakelijk. Voor de herinrichting van het Europaplein is geen krediet/budget beschikbaar. Getracht wordt om zoveel mogelijk binnen bestaande budgetten dekking te zoeken.</p> <p>Het interactieve inrichtingsproces voor de Europalaan zal medio mei starten en de herinrichting van de Oude Markt zal pas kunnen starten na de sloop van het pand aan de Navolaan. Naar verwachting zal dit pand in 2020 gesloopt kunnen worden.</p> <p>Er is begonnen met de voorbereiding voor de uitvoering van de nieuwe verkeersstructuur. De uitvoering zal in vier fasen (kruispunten) plaatsvinden. In week 19 wordt begonnen met de uitvoering van het kruispunt aan de Aziëlaan.</p> <p>Stimuleringsregeling De stimuleringsregeling is bedoeld om de ondernemers te stimuleren om de gevels van hun bedrijfspanden te verbeteren. Circa 5 ondernemers hebben gebruik gemaakt van de regeling.</p>		
3.	Leerwerkbedrijf Wedeka		
	Duidelijkheid of Wedeka kan doorontwikkelen tot een leerwerkbedrijf, waarin inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt worden opgeleid en begeleid naar een reguliere baan.	Met Wedeka en de gemeenten Stadskanaal en Veendam zijn in 2018 vier pilots (Kringloop & Milieu, Dienstverlening Zorg & Facilitair, Hout/houtbouw en Metaal) opgezet die moeten aantonen of de doorontwikkeling van Wedeka tot leerwerkbedrijf de beste optie is.	2020
	Met ingang van 1 november 2018 is Wedeka Bedrijven gestart met 2 pilots: Kringloop & Milieu en Dienstverlening, Zorg & Facilitair.		

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
	<p>De 2 pilots Hout/Houtbouw en Metaal zijn vanwege onvoldoende geschikte kandidaten niet opgestart. In juni 2019 wordt de eerste tussenevaluatie verwacht.</p>		
4.	<p><i>Transferium op Local Energy Park</i></p>		
	<p>Een Parkeer- en Reisvoorziening (P+R) voor het overstappen van trein, bus, auto en fiets met als doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meer reizigerskilometers per trein; - minder autokilometers; - beantwoording aan de behoefte van regionale en lokale reizigers; - betere bereikbaarheid. 	<p>Zodra er duidelijkheid is over de definitieve realisatie van de spoorverbindingen Veendam/Stadskanaal en mogelijk een doortrekking naar Emmen wordt hiervoor een projectorganisatie opgestart.</p>	<p>Nog niet aan te geven</p>
	<p>Inmiddels is bekend dat Stadskanaal in 2025 een volwaardige spoorverbinding via Veendam naar Groningen krijgt. In de onderhandelingen tussen de Provincie, spoorwegbeheerder ProRail, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, museumspoorlijn STAR en treinvervoerder Arriva is afgesproken dat de STAR- locatie de stationslocatie voor Stadskanaal wordt. Zie ook ambitie 9.</p>		
5.	<p><i>Training en Diagnose Centrum</i></p>		
	<p>Inwoners die een beroep doen op de Participatiewet, worden ondersteund en begeleid naar en opgeleid voor een reguliere baan op de arbeidsmarkt.</p>	<p>Uitvoering geven aan het Ontwikkelplan Training & Diagnose Centrum Stadskanaal en Veendam van 31 mei 2017.</p>	<p>2019</p>
	<p>Het project is afgerond en is op 20 november 2018 door ons geëvalueerd en vastgesteld. De evaluatie is ter informatie verzonden naar de raad. Een aantal actiepunten uit het projectplan is nog niet afgerond en wordt in de reguliere uitvoering binnen het TDC opgepakt.</p> <p><i>Dit project kan worden afgevoerd.</i></p>		
6.	<p><i>Omgevingswet</i></p>		
	<p>De regeldruk voor initiatiefnemers is fors verlaagd. We zijn een veilige en gezonde gemeente die aantrekkelijk is voor nieuwe ondernemers.</p>	<p>Het ontwikkelen van een omgevingsvisie en een omgevingsplan. Dit vraagt om de volgende drie activiteiten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Andere wijze van samenwerking (Ja, mits houding) ontwikkelen. - Opschoning van alle regels die de fysieke leefomgeving raken. - Aanpassing van informatievoorziening en ICT. 	<p>2019-2020</p>
	<p>De Nota van Uitgangspunten is in juli 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Toen is besloten om gelijktijdig een Omgevingsvisie te gaan opstellen. Wij zijn nu bezig om zowel intern als extern informatie op te halen. Onze externe partijen zijn onder andere inwoners, belangenverenigingen, experts, buurgemeenten en ketenpartners. In november 2019 worden de concept Omgevingsvisie en omgevingsplan aan de gemeenteraad voorgelegd.</p>		

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
7.	<i>Stadskanaal Energieneutraal</i>		
	De gemeente is 25% energie-neutraal in 2022 en 100% energie-neutraal in 2050.	We stimuleren inwoners en bedrijven om hun woningen en bedrijven energie-neutraal te maken. Daarbij is kleinschalige windenergie mogelijk. We faciliteren en ondersteunen initiatieven voor het realiseren van zonneparken als deze landschappelijk inpasbaar zijn en er voldoende draagvlak is.	2019-2022
<p>Samen met de provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten zijn we gestart met de aanbesteding van het 1.000 laadpalenplan. Er is een plankaart voor onze gemeente opgesteld waar de palen geplaatst kunnen worden.</p> <p>Inmiddels is een aantal zonnepark-initiatieven gevorderd tot een vergunning en een toekenning van SDE-subsidie. Andere initiatieven zijn in ontwikkeling. Zie hiervoor ook ambitie 14.</p> <p>Voor de landschappelijke inpassing van zonneparken wordt de gebiedsvisie "Stadskanaal op zon" verder uitgewerkt voor het onderdeel 'oplaadzone'. Als onderdeel van de maatschappelijke inpassing is een gebiedsfonds ingesteld dat wordt beheerd door een stichting.</p> <p>Bewoners worden via duurzaamheidsleningen gestimuleerd duurzame initiatieven te ontplooiën ter verduurzaming van de woningvoorraad. In 2013 zijn we met deze duurzaamheidsleningen begonnen. In totaal zijn er 162 leningen verstrekt voor een bedrag van circa € 965.000,00. De meeste leningen zijn gebruikt voor het aanschaffen van zonnepanelen en woning- isolatie.</p>			
8.	<i>Local Energy Park</i>		
	Een duurzaam industrieterrein.	Saneren van het terrein naar "klasse industrie" en een financiële bijdrage leveren aan de revitalisatie van het terrein door Mercurius Business Park BV.	2019
<p>De bodemsanering is uitgevoerd en er wordt gemonitord op de VOCL (chloor) verontreiniging. Het zonnepark is inmiddels operationeel.</p> <p>Momenteel zijn we met de ondernemers bezig met de eindafrekening richting de Provincie Groningen.</p>			
9.	<i>Spoorverbinding Veendam-Stadskanaal-Emmen</i>		
	Een spoorverbinding Veendam/ Stadskanaal/Emmen, zodat de Veenkoloniën en het Westervoldse gebied ontsloten zijn via het spoornetwerk.	We onderzoeken samen met de Provincie Groningen, Prorail, de gemeente Veendam en de STAR de exploitatiemogelijkheden van een treinverbinding voor personenvervoer Groningen-Veendam-Stadskanaal. Na realisatiebesluit van de provincie Groningen start Prorail met de technische planuitwerking. We overleggen met de Provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten Westervolde, Borger-Odoorn en Emmen om de spoorverbinding tussen Emmen en Stadskanaal op de agenda te krijgen.	2019

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
		Ook verkennen we samen met de Provincie Drenthe, de gemeente Aa en Hunze en de STAR de reactivering van de museumspoorlijn Stadskanaal-Gieten.	
	<p>In 2025 krijgt Stadskanaal een volwaardige spoorverbinding via Veendam naar Groningen. De Provincie heeft hierover overeenstemming bereikt met spoorwegbeheerder ProRail, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, museumspoorlijn STAR en treinvervoerder Arriva.</p> <p>Bij de behandeling van de begroting 2019 heeft de provincie Overijssel een motie aangenomen om een QuickScan uit te voeren naar de treinverbinding Groningen-Emmen-Enschede (Nedersaksenlijn) op basis van een rapport van Witteveen + Bos en samen met de provincies Drenthe en Groningen te komen tot een visie op de Nedersaksenlijn.</p> <p>De Provinciale Staten van Drenthe heeft per motie Gedeputeerde Staten van Drenthe verzocht hierbij aan te sluiten. Ook de provincie Groningen heeft aangegeven mee te willen doen in het verlengde van de wens om de treinverbinding Groningen-Veendam door te trekken naar Stadskanaal.</p> <p>Op 1 maart heeft er een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de drie provincies, waarbij is afgesproken hoe de moties worden uitgevoerd. De provincie Overijssel is de opdrachtgever van de QuickScan en de provincies Drenthe en Groningen participeren hierin mee. Eind maart start de QuickScan.</p> <p>Binnenkort wordt het onderzoek afgerond naar de haalbaarheid van een spoorverbinding voor de museumtrein naar Gieten. Het haalbaarheidsonderzoek is opgedeeld in drie fasen. De eerste fase gaat tot Gasselternijveen, de tweede naar de Semslanden en de derde fase naar Gieten.</p>		
10.	<i>Verdubbeling N366/N391</i>		
	Betere bereikbaarheid en ontsluiting van de gemeente, waardoor we onder andere aantrekkelijk zijn voor het vestigen van bedrijven en instellingen.	Overleggen met de Provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten Westerwolde en Emmen om dit op de agenda te krijgen.	2019-2022
	Overleg moet nog plaatsvinden.		
11.	<i>Commerciële werkplaatsen</i>		
	Inwoners die een beroep doen op de Participatiewet opleiden en begeleiden naar een zo regulier mogelijke baan in de techniek.	In samenwerking met DOK4, Wedeka en de gemeente Veendam en Stadskanaal inrichten van een leer-werk omgeving om mensen vanuit de Participatiewet op te leiden en te begeleiden naar regulier werk in de techniek.	2019-2020
	<p>Tussen DOK4, Wedeka en de gemeenten Veendam en Stadskanaal is voor de periode 1 april 2017 - 1 april 2019 een samenwerkingsovereenkomst gesloten waarin is afgesproken dat voor Stadskanaal gedurende deze periode 16 uitkeringsgerechtigden uitstromen naar een reguliere baan in de techniek. Op dit moment zijn er 15 kandidaten uitgestroomd. Daarnaast is er nog een aantal kandidaten in opleiding die binnenkort ook zullen uitstromen.</p> <p>In januari 2019 is in het Bestuurlijk Overleg tussen Stadskanaal, Veendam, Wedeka en Dok4 besloten te onderzoeken of en hoe we de komende jaren met de Commerciële Werkplaats Techniek verder gaan.</p>		

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
12.	<i>Innovatiehub</i>		
	<ul style="list-style-type: none"> - Behoud en versterken van goed onderwijs, ontwikkeling van vaardigheden van leerlingen en (potentiële) werknemers. - Geven van een impuls aan de regionale werkgelegenheid. - Uitbreiding van maakindustrie, productie en innovatie in de regio Stadskanaal en omstreken. 	Faciliteren van ondernemers en onderwijs om op het Mercurius Business Park een fysieke-broed (werk)plaats te realiseren waar via businesscases, die door deelnemers zelf worden ingebracht of ontwikkeld, door de samenwerking toegevoegde waarde wordt gegeven aan de regionale economie.	2019
Dit voorjaar wordt de coöperatie "Innovatiehub Stadskanaal en Omstreken" opgericht. Afgesproken is dat deze coöperatie lid zal worden van de coöperatie Innovatiewerkplaatsen Zuidoost Groningen die in het najaar 2018 is opgericht.			
13.	<i>Van afval naar grondstof</i>		
	In 2020 wordt 75% van het afval aan de bron gescheiden en bieden onze inwoners niet meer dan 100 kilo restafval per jaar aan.	Verbeteren van de communicatie en voorlichting en het optimaliseren van het scheiden van afvalstromen als GFT, plastic/metaal/drankenkartons, oud papier/karton, glas, textiel/schoeisel en restafval.	2019-2020
<p>Op 26 maart 2018 is de notitie van de uitwerking van variant 2 van het VANG-beleid vastgesteld.</p> <p>Op 1 oktober 2018 is de communicatiecampagne "Afval scheiden? Goed bezig!" van start gegaan.</p> <p>Op 1 november 2018 is de afvaladviseur begonnen. Vanuit zijn adviserende en voorlichtende taken heeft hij inmiddels contacten gelegd met, inwoners, wijkraden, verenigingen en maatschappelijke organisaties (Lefier, Welstad) om draagvlak te creëren voor het VANG-beleid en om samen een eenduidige boodschap uit te dragen om onze doelstellingen te realiseren.</p> <p>De afgelopen maanden zijn al veel inwoners door hem voorgelicht over afvalscheiding of andere afval gerelateerde onderwerpen (zoals extra mini-containers).</p> <p>Er wordt gewerkt aan het oprichten van een zogenaamde "afvalclub/afvalchallenge" waarvoor inwoners zich kunnen aanmelden. Gedurende een bepaalde periode kunnen zij hun afvalscheiding monitoren en delen op social media. Eenmaal per kwartaal komen er bijeenkomsten om de resultaten en ervaringen met deelnemers te bespreken.</p> <p>Basisscholen worden gevraagd of zij willen meedoen aan de landelijke "E-waste race". Dit is een wedstrijd waarin scholen strijden om wie de meeste Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparaten (AEEA) heeft ingezameld.</p> <p>Op 1 januari 2019 is de inzameling van het afval gewijzigd. Restafval wordt vanaf die datum 1 x per 4 weken ingezameld en het gft-afval in de wintermaanden 1 x per maand. Daarnaast wordt de gft-container 6 x per jaar gratis geleidigd en krijgen de inwoners een bon om 1 x per jaar gratis afval te brengen naar het afvalbrengstation.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
14.	<i>Zonneparken</i>		
	Een energie-neutrale gemeente (zie ook 7. Stadskanaal Energie neutraal).	Het faciliteren en ondersteunen van initiatieven voor het realiseren van zonneparken als deze landschappelijk inpasbaar zijn en er voldoende draagvlak is, tot maximaal 600 hectare. Bij een realisatie van circa 300 hectare volgt een bezinningsmoment met de gemeenteraad.	2019-2020
<p>Na het vaststellen van de visie Stadskanaal op Zon in 2018 zijn meerdere aanvragen voor een omgevingsvergunning ingediend.</p> <p>Er is vergunning verleend voor twee parken: de locatie Van Boekerenweg Stadskanaal (74 ha) en Gedempte Vleddermond 2 Stadskanaal (16 ha).</p> <p>De vergunningaanvraag voor een zonnepark in Alteveer (7,5 ha) is in behandeling genomen. De vergunningaanvraag voor een zonnepark aan het 2^e Boerendiep in Stadskanaal (200 ha) is buiten behandeling gesteld. Dit in afwachting van nader onderzoek naar een goede ruimtelijke inpassing van een park van dergelijke omvang.</p> <p>Zie ook ambitie 7.</p>			
15.	<i>Innovatie Veenkoloniën</i>		
	Veenkoloniale agrariërs zijn minder afhankelijk van overheidssteun.	Meewerken aan het uitvoeren van het Innovatieprogramma Landbouw Veenkoloniën 2012-2020 voor de Drents Groningse veenkoloniën.	2019-2020
<p>We onderzoeken of de Agenda voor de Veenkoloniën verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van de veenkoloniale ambities in de Regio-deal Natuurinclusieve Landbouw.</p>			
16.	<i>Waterketen</i>		
	Vergroten van de doelmatigheid in de waterketen door 10% vermindering van kostenstijging, verhoging van de kwaliteit, vermindering van de kwetsbaarheid en het duurzaam inrichten van de waterketen.	Uitvoering geven aan het Bestuursakkoord Water door een gezamenlijke aanpak in het cluster Groningen-Oost. Dit cluster bestaat uit de gemeenten Stadskanaal, Westerwolde, Oldambt en het Waterschap Hunze en Aa's.	2019-2022
<p>De kostenstijging in onze regio is met 17% verminderd.</p> <p>Ook voor wat betreft de verhoging van de kwaliteit scoren we in onze regio 8% hoger dan de doelstelling van 70%.</p> <p>Voor wat betreft het onderdeel verminderen van de kwetsbaarheid en het duurzaam inrichten van de waterketen lopen we in onze regio behoorlijk achter. De doelstelling is 70% terwijl dit 28% is. In regionaal verband wordt besproken welke acties nodig zijn om dit te verbeteren.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
17.	<i>Ondersteuning laaggeletterden</i>		
	In 2022 zijn minimaal 25% van de laaggeletterden bereikt en is aan hen ondersteuning geboden.	Voorkomen van laaggeletterdheid door de uitvoering van het onderwijs achterstandenbeleid. Bestrijden van laaggeletterdheid door het versterken van de signaleringskracht van beroepskrachten. En door het realiseren en onder de aandacht brengen van ondersteuningsmogelijkheden, zoals onder meer: lees je me voor, abc+, vve-thuis, klik in de wijk, taalcurssussen Noorderpoort en straks ook de taalhuizen.	2019-2022
Zie hiervoor ook ambitie 18 en 36.			
18.	<i>Taalhuizen</i>		
	Een taalhuis in Stadskanaal en in Musselkanaal.	Bestrijden van laaggeletterdheid mede door het realiseren van (vooralsnog) twee taalhuizen. Eind 2018 gaat het taalhuis in Stadskanaal van start.	2019
Het taalhuis in Stadskanaal is inmiddels geopend. In Musselkanaal start in 2019 een taalpunt. In een taalpunt wordt de ondersteuning ingevuld door een vrijwilliger in plaats van een professional zoals dat in een taalhuis het geval is.			
19.	<i>Werkloosheid-percentages 2022</i>		
	Een werkloosheidspercentage in 2022 dat niet hoger is dan het landelijk gemiddelde.	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen het Training en Diagnose Centrum competenties en werknemersvaardigheden van werkzoekenden efficiënt in kaart brengen. - Samen met bedrijven, waaronder Wedeka, leer-werktrajecten opzetten om werkzoekenden nog beter op te leiden en te begeleiden naar werk. - Goede contacten onderhouden met werkgevers in lijn met de afspraken binnen de arbeidsmarktregio Groningen Werk In Zicht. 	2019-2022
Het werkloosheidspercentage voor 2017 is landelijk 5,0% en voor Stadskanaal 5,6%. Het definitieve werkloosheidspercentage voor 2018 is op www.waarstaatjegemeente.nl nog niet beschikbaar.			
20.	<i>Meer mensen uit de bijstand</i>		
	Zie 19. Werkloosheidspercentage 2022	Zie 19. Werkloosheidspercentage 2022	2019-2022
In de begroting 2019 gaan wij uit van een gemiddeld aantal uitkeringen (P-wet, IOAW, IOAZ en BBZ) van 1000. Onze doestelling voor 2019 is om niet meer dan gemiddeld 950 uitkeringen te verstrekken. Per 1 maart 2019 verstrekken we 979 uitkeringen.			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
21.	<i>Aantrekkelijk betaald werk</i>		
	Werken loont: betaald werk is aantrekkelijker dan het leven van een uitkering.	Uitvoering geven aan de Beleidsregels Activeringspremie Participatiewet Stadskanaal 2018 (B&W-besluit van 3 juli 2018).	2019-2022
	<p>Inmiddels zijn de beleidsregels activeringspremies Participatiewet Stadskanaal door ons vastgesteld.</p> <p>We doen nu ervaring op met de uitvoering van deze beleidsregels en medewerkers worden geschoold om dit goed uit te voeren.</p> <p>In het laatste kwartaal van 2019 wordt de werking van de beleidsregels geëvalueerd.</p>		

Stadskanaal leeft!

"Kwaliteit in wonen en leven. Goede zorg voor onze inwoners. Een gemeente waar iedereen, van jong tot oud, zich op zijn plek voelt. Daar staan wij voor. Onze rol als overheid is wel veranderd. We zijn meer ondersteunend, regisserend en faciliterend geworden. We regelen het niet meer zelf, maar maken het wel mogelijk. We organiseren zelfinitiatief en helpen waar nodig. We staan voor een samenleving die zoveel als mogelijk vanuit eigen kracht werkt aan oplossingen voor problemen of nieuwe kansen en ambities. Voor hen die het niet op eigen kracht kunnen, bieden we een vangnet en praktische ondersteuning. Onze inwoners moeten de gemeente hierbij ervaren als een goede dienstverlener en een betrouwbare en professionele partner om dit te realiseren.

Een gemeente waar het goed wonen en leven is, heeft ook behoefte aan kwalitatief goede voorzieningen. We zijn trots op wat Stadskanaal te bieden heeft. Goede winkelvoorzieningen, een streekziekenhuis, aansprekende evenementen, een prachtig Theater Geert Teis en kwalitatief prima onderwijs verzorgd door de basisscholen, het voorgezet onderwijs Ubbo Emmius en het Regionaal Opleidingscentrum Noorderpoort. Maar daarnaast ook een mooie natuur waar volop ruimte is om te genieten en te recreëren. Stadskanaal heeft het beste wat de Veenkoloniën en Westerwolde te bieden hebben. Onze dorpen kennen een actief verenigingsleven steunend op vele betrokken vrijwilligers. Iets om trots op te zijn. Maar er zijn ook nog wensen. Voor Stadskanaal, met een belangrijke centrumfunctie, maar ook voor onze buurgemeenten, is een goede spoorverbinding uit het oogpunt van werkgelegenheid, onderwijs én leefbaarheid erg belangrijk. Op het Mercurius Business Park is al ruimte gereserveerd voor een modern Transferium (P+R). Snel internet in het buitengebied is broodnodig. Zaken die mede bepalen dat Stadskanaal ook in de toekomst een gemeente is die aantrekkingskracht heeft!"

Nr: Ambities			
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
22.	Regionaal woon-en leefbaarheidsplan		
	Tegengaan van leegstand en verpaupering als gevolg van de bevolkingskrimp in Oost-Groningen.	<p>Op basis van de met de regio gemaakte prestatieafspraken op het gebied van wonen en leefbaarheid een nieuwe Woonvisie opstellen (dan wel een aanpassing op de bestaande Woonvisie) en voorts uitvoering geven aan projecten zoals omschreven in de Menukaart Oost-Groningen via twee pijlers:</p> <p>Pijler Wonen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanpak voorkomen verpaupering en waardedaling - Verduurzaming en woonlastenverlaging particuliere woningvoorraad - Rotte Kiezen-aanpak - Inpondfonds (met mogelijke sloop op termijn) - Transitie-/slopfonds - Aanpak regionaal deprogrammeren woningbouwplannen <p>Pijler Voorzieningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intervisie Voorzieningen 	2019-2022

Nr:	Ambities					
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode			
	Stand van zaken 1 maart 2019					
	<p>Algemeen We gaan ervanuit dat de samenwerking na 2020 verder gaat. De opgave voor de regio als gevolg van de effecten van de bevolkingskrimp wordt in de toekomst namelijk alleen maar groter. Op dit moment wordt er gewerkt aan het verkrijgen van middelen bij het Rijk voor de periode na 2020.</p> <p>Pijler wonen</p> <ul style="list-style-type: none"> - In 2018 is het Woonlastenonderzoek uitgevoerd. De resultaten worden in 2019 verwerkt in de woonvisie en in concrete acties (bijv. de uitrol van energie coaches). - De Rotte kiezen-aanpak heeft geleid tot de sloop van het "blauwe" pand in Musselkanaal (Marktstraat 66-68). Er zijn welstands-adviezen opgevraagd voor 5 panden om te toetsen op de excessenregeling. Een van de panden wordt nu omgebouwd tot twee woningen. Hiermee verdwijnt een rotte kies. - Er zijn twee panden door de corporatie weer in bezit genomen (inponden) en een derde pand wordt nu getaxeed. - Marktstraat 66-68 is door het Transitie- /sloopfonds onttrokken. Vanuit dit fonds zijn financiële middelen geleverd. - In 2018 zijn de brieven met de aankondiging tot "wegbestemmen" woningbouwcapaciteit verzonden. In 2020 verloopt de termijn. Op dit moment is er geen formele aanvraag om de bestemming alsnog in te vullen. <p>Pijler Voorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op dit moment zijn hier geen actuele ontwikkelingen. 					
23.	<p><i>Gebiedsontwikkeling Musselkanaal</i></p> <table border="1" data-bbox="264 1223 1374 1391"> <tr> <td data-bbox="264 1223 759 1391">Versterking van het woon-, en economische klimaat in Musselkanaal.</td> <td data-bbox="759 1223 1214 1391">Uitvoering geven aan het gebiedsontwikkelplan Musselkanaal dat gebaseerd is op de vier pijlers: wonen, economie, collectieve ruimten en sociaal.</td> <td data-bbox="1214 1223 1374 1391">2019-2022</td> </tr> </table> <p>Algemeen We zijn momenteel voortvarend bezig met de gebiedsontwikkeling Musselkanaal. De brand in het centrum van Musselkanaal heeft een grote impact gehad op alle betrokkenen. Dit zal er toe leiden dat er een extra opgave in de gebiedsontwikkeling komt.</p> <p>In 2019 wordt het communicatieplan uitgevoerd. Er komt een voorlichtingsfilm, een uitgave op papier en diverse publicaties in vakbladen.</p> <p>Wonen In de gebiedsontwikkeling worden 40 woningen teruggebouwd ter vervanging van gesloopte woningen. Voor 27 woningen zijn concrete locaties gevonden en worden door gemeente en Lefier plannen uitgewerkt. De brandlocatie heeft prioriteit voor de terugbouw van de resterende 13 woningen.</p> <p>Economie Door de brand in het kernwinkelgebied zijn extra investeringen nodig voor de herinrichting van de brandlocatie en de vrijgekomen openbare ruimte. Voor deze herinrichting is inmiddels subsidie toegekend door de provincie Groningen in het kader van de Provinciale leefbaarheids gelden. Zie ook programma 3 Leefbaarheid in het hoofdstuk bijstelling begroting.</p>			Versterking van het woon-, en economische klimaat in Musselkanaal.	Uitvoering geven aan het gebiedsontwikkelplan Musselkanaal dat gebaseerd is op de vier pijlers: wonen, economie, collectieve ruimten en sociaal.	2019-2022
Versterking van het woon-, en economische klimaat in Musselkanaal.	Uitvoering geven aan het gebiedsontwikkelplan Musselkanaal dat gebaseerd is op de vier pijlers: wonen, economie, collectieve ruimten en sociaal.	2019-2022				

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
	<p>Collectieve ruimten De verdere aanleg van de basisstructuur is in uitvoering en bewonersinitiatieven worden gefaciliteerd door het workout-team en Welstad. Met nieuwsbrieven en tijdens bewonersavonden worden omwonenden regelmatig bijgepraat. Hierdoor zijn nieuwe initiatieven en plannen ingediend, waaronder het succesvolle schoolproject "Knoal van de Toekomst".</p> <p>Sociaal Het thema van de gebiedsontwikkeling: "Musselkanaal zelfstandig dorp" is uitgewerkt in twee actielijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het vergroten van draagkracht van Musselkanaal als geheel door samenwerking tussen (vrijwillige) organisaties te stimuleren (Musselkanaal als zelfstandig dorp); - het vergroten van draagkracht en zelfstandigheid van individuele bewoners. Hierbij worden onder andere de collectieve ruimtes als middel ingezet. 		
24.	<i>Taskforce Jeugdwet Stadskanaal</i>		
	<p>De tekorten binnen de Jeugdzorg beperken, maar wel blijven investeren in preventie.</p>	<p>Via een Taskforce Jeugdzorg Stadskanaal beter grip krijgen op de uitvoering van de Jeugdzorg. Dit doen we via vijf werkgroepen: Data-analyse, Ketensamenwerking, Preventie, Toegang en Inhoudelijk Administratieve Organisatie.</p>	2019
<p>In het najaar 2018 hebben wij ingestemd met het "Plan van aanpak taskforce jeugdwet Stadskanaal 2018-2020". Op 29 januari 2019 is over dit plan een raadsinformatiebijeenkomst gehouden. Binnen de gemeentelijke organisatie is voor 2019 extra capaciteit beschikbaar gesteld voor het versneld oppakken van de acties uit het plan van aanpak. De gemeente beschikt inmiddels over een basis dashboard waardoor een betere financiële prognose gemaakt kan worden.</p> <p>Op inhoudelijk niveau zijn inmiddels de volgende resultaten behaald.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle huisartsen in de gemeente Stadskanaal beschikken over een Ondersteuner Jeugd&Gezin. - Met het Voortgezet Onderwijs zijn de gesprekken gestart om te komen tot een nauwe (en daarmee mogelijk goedkopere) samenwerking tussen Jeugdhulp en het Onderwijs. - Op alle basisscholen in de gemeente Stadskanaal zijn vaste jeugdverpleegkundigen actief die extra uren hebben gekregen om eerste aanspreekpunt te zijn voor ouders/leerlingen en eventueel leraren. - Een eerste netwerkbijeenkomst voor alle netwerkpartners is door de gemeente georganiseerd. Dit zal een structureel karakter krijgen, zodat alle professionals elkaar laagdrempelig weten te vinden. - De verplichte controle op een rechtmatige toekenning en gebruik is intern geregeld. Zie hiervoor ook ambitie 32. - Een verdere verdiepingsslag wordt uitgevoerd met betrekking tot de scholing van de consultants. Denk hierbij onder andere aan de "Meldcode Kindermishandeling" en het herkennen van signalen van kindermishandeling. - Het terugdringen van bureaucratische handelingen door onder andere het aanpassen van het gespreksverslag en een goede implementatie van de "Goede Toekenning". Deze laatste heeft ook direct een financieel effect, doordat kritischer wordt gekeken naar ingezette zorg in samenspraak met zorgaanbieders. 			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
25.	<i>Eén gezin, één plan, één regisseur</i>		
	<p>Meer persoonlijke aandacht en maatwerk in contacten met inwoners. Bij verstrekken van voorzieningen op het gebied van WMO, Jeugd- en Participatiewet nadruk op persoonlijke ontwikkeling. Betere kwaliteit tegen lagere kosten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Continu scholen van gemeentelijke consultants in onder andere gesprekstechnieken, wijkgericht en integraal werken. - Aanschaf ICT-systeem waarmee de individuele ICT-systemen van WMO, Jeugd- en Participatiewet worden gekoppeld. - Verbeteren monitoring door het inzichtelijk maken en koppelen van de gegevens WMO, Jeugd en Participatiewet in een "monitor sociaal domein". - Realiseren maatwerk budget om acute problemen die vragen om snelle maatregelen te kunnen oplossen. - Domein overstijgende werkgroepen installeren, ook problematiek en thema gericht, met als doel tot goede integrale samenwerking te komen. 	2019-2022
	<p>Voor de scholing in gesprekstechnieken, wijkgericht- en integraal werken is een opleidingsplan vastgesteld gericht op het verder ontwikkelen van deze vaardigheden.</p> <p>We oriënteren ons op de aanschaf van een regiesysteem waarmee de gegevens binnen het gehele sociale domein worden gekoppeld. Hiermee kan tevens de monitoring van gegevens plaatsvinden.</p> <p>Voor het beschikbaar kunnen stellen van een maatwerkbudget voor acute problemen wordt verkend aan welke voorwaarden dit moet voldoen om dit te realiseren.</p> <p>Er is een domein overstijgende interne werkgroep (Wmo/Jeugd/Participatiewet) opgestart voor de overgang 18-/18+. Daarnaast wordt in de OGGZ-aanpak integraal samengewerkt met externe ketenpartners.</p>		
26.	<i>Preventie Jeugd en Gezin</i>		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vermindering van drugsgebruik onder jongeren in Stadskanaal en verbeteren van de veiligheid. 2. Vermindering aantal problematische scheidingen. 3. Vermindering doorverwijzingen naar jeugdhulpvoorzieningen die via de huisartsen verlopen. 4. Hoger gebruik van bestaande en meestal vrij toegankelijke algemene voorzieningen ten behoeve van jeugd en gezinnen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. GGD Groningen, Verslavingszorg Noord-Nederland (VNN) en Welstad maken een plan van aanpak. 2. Bekendheid en gebruik van het Steunpunt Vroeghulp vergroten. Een zorgroute maken, instructie medewerkers CJGV en ketenpartners. 	2019-2022

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
		<p>3. Het inzetten van een ondersteuner Jeugd en Gezin (OJG) die huisarts en het CJGV-team ondersteunt en adviseert bij het opschalen en afschalen. In 2017 is een pilot gestart in Stadskanaal. Vanaf september 2018 als doel ook de huisartsen in Musselkanaal en Onstwedde aan te haken.</p> <p>4. Bestaande ondersteuningsmogelijkheden, laagdrempelig toegankelijker én kenbaar maken.</p>	
	<p>Anti-drugsaanpak Op dit moment wordt gewerkt aan een definitief uitvoeringsplan dat uitgerold kan worden op de diverse locaties van het Voortgezet Onderwijs en het Middelbaar Beroeps Onderwijs. Hierbij wordt samengewerkt door Welstad, GGD en VNN.</p> <p>(Pilot) Ondersteuner jeugd en Gezin (OJG) Binnen de gemeente Stadskanaal hebben alle huisartsen de beschikking over een OJG-er.</p> <p>Aanpak (v)chtscheidingen Deze aanpak loopt al sinds 2017. De volgende acties zijn ingezet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is een centraal contactpunt voor professionals en ouders bij stichting Welstad ingericht. - Alle medewerkers van GGD, CJGV en Welstad hebben training gevolgd op het gebied van signalering en gesprekstechnieken. - Er is een brochure voor ouders en een voor professionals gemaakt. Via diverse communicatiemiddelen is hier aandacht voor geweest. - Er is een werkgroep ingericht bestaande uit medewerkers van Welstad, Interpsy en gemeente om de voortgang te monitoren. Een aandachtspunt is dat het steunpunt nog matig wordt gevonden. Dit vereist aandacht. - We hebben een incidentele subsidie verstrekt aan het omgangshuis, een neutrale ontmoetingsplek voor betrokkenen. <p>Stimulering Gezonde gezinnen In december 2018 is het werkplan Gezonde Gezinnen, preventieve zorg en positieve gezondheid voor Jeugd en Gezin, vastgesteld. Hierin speelt de voorschoolse educatie als vindplaats van risicogezinnen een belangrijke rol. De betreffende uitvoeringsplannen uit het werkplan zijn meegenomen in het nieuwe Programma van Eisen Voorschoolse Educatie 2019 voor de budgetsubsidie aan Stichting Peuterwerk.</p>		
27.	<i>Wet maatschappelijke ondersteuning</i>		
	<p>Wmo-maatwerkvoorzieningen voldoen aan de wet. Versterking van het Wmo-beleid door onder andere de transformatiedoelen nader te concretiseren en uit te voeren.</p>	<p>Voor de komende periode zijn er 4 speerpunten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opstellen nieuwe Nota WMO/Gezondheid. 	2019-2022

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
		<ul style="list-style-type: none"> - Aanpassing verordeningen en beleidsregels als beleidsontwikkeling en/of wijziging van wet- en regelgeving daar aanleiding voor geven. - Inkoop: in het najaar van 2019 start het proces voor de inkoop van de begeleidingstaken voor de periode vanaf 2020. Daarbij zal aansluiting gezocht worden bij de inkoop van Beschermd Wonen dat mogelijk vanaf 2020 van de Centrumgemeente overgaat naar de lokale gemeenten. - Stimuleren van het levensloopbestendig maken van woningen, zodat mensen langer thuis kunnen blijven wonen door het uitvoeren van de Verordening Blijverslening Stadskanaal 2018. 	
	<p>Nota Wmo/gezondheidsbeleid Er is gekozen om te starten met een nota Gezondheidsbeleid. Voor de Wmo start eerst een onderzoek naar de mogelijkheden om de kosten te beheersen van de Wmo (taskforce Wmo).</p> <p>Aanpassingen in Verordening en beleidsregels Eind 2018 werd bekend dat het abonnementstarief werd ingevoerd. Als gevolg van deze nieuwe wetgeving en als gevolg van de aanpassing van tarieven (reële kostprijs) is de verordening in februari 2019 door de raad vastgesteld. De beleidsregels zijn nog niet geëvalueerd en aangepast.</p> <p>Inkoop Voor huishoudelijke hulp en begeleiding zijn de contracten met een jaar verlengd voor 2019. Voor de trapliften en het Wmo-vervoer is de inkoop afgerond. Voor de medische indicering is het inkoopproces bijna afgerond. Er start op korte termijn voor de gemeenten in Oost Groningen een evaluatie van de Ommelander inkoop samenwerking (begeleiding).</p> <p>Blijverslening Per 1 januari 2019 is de Blijverslening ingevoerd. Tegen gunstige voorwaarden kunnen inwoners een lening afsluiten voor het doen van woningaanpassingen die het mogelijk maken zo lang als mogelijk in de eigen woning te kunnen blijven wonen. Er zijn op dit moment nog geen leningen verstrekt. Wel zijn er twee aanvragen binnengekomen waarvan er één in behandeling is. Eén aanvraag is teruggetrokken. We onderzoeken momenteel hoe we de voorlichting kunnen verbeteren.</p>		
28.	<p><i>Woonvisie actualiseren</i></p> <p>De woningvoorraad is kwantitatief en kwalitatief afgestemd op de woonbehoefte van inwoners (onder andere senioren, gezinnen, jongeren).</p>	<p>Prestatieafspraken maken met de regionale woningbouwcorporaties.</p>	<p>2019-2022</p>

Nr: Ambities			
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
	We hebben een plan van aanpak opgesteld. Die moet leiden tot een actuele woonvisie.		
29.	<i>Beschermd wonen en opvang</i>		
	Voorzien in een passend ondersteuningsaanbod voor inwoners die te maken hebben met een psychiatrische of psychosociale achtergrond en onvoldoende op eigen kracht kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.	<ul style="list-style-type: none"> - Het bieden van begeleid wonen aan jongeren. Begeleid wonen voorziet in een belangrijke behoefte om maatschappelijk kwetsbare jongeren lokaal te ondersteunen naar zelfstandig wonen. - Aan de hand van het plan van aanpak Groninger Gemeenten de transformatie van Beschermd wonen en opvang verder uitwerken voor de lokale situatie. Dit betreft inwoners met complexe en/of meervoudige problemen die een vorm van begeleid/betaalbaar wonen nodig hebben in samenhang met passende zorg. In ieder geval gaat dit om de doelgroepen Beschermd Wonen, statushouders, inwoners met dementie, inwoners met ernstige psychiatrische aandoeningen, ex-gedetineerden en jongeren die een vorm van begeleid/betaalbaar wonen nodig hebben. 	2019-2022
<p>Per 1 maart 2019 is een regionale projectleider voor de vijf Oost Groninger gemeenten aangesteld die de gezamenlijke opgave voor deze regio verkent en deze gaat vertalen naar de lokale inbedding. Dezelfde persoon is ook aangesteld als interne beleidsmedewerker voor de beleidsopgave in onze gemeente.</p> <p>Er is samenhang met de invoering van nieuw verplichte wetgeving op het gebied van de GGZ. Er wordt daarom ingezet op het ontwikkelen van samenhangend beleid voor alle psychische kwetsbaren in relatie tot de ontwikkelingen beschermd wonen.</p>			
30.	<i>Veiligheid in gezin en samenleving</i>		
	Een veilig thuis voor iedereen zonder agressie en geweld.	Het realiseren van een sluitende aanpak voor daders, slachtoffers en eventuele aanwezige kinderen van huiselijk geweld en huisverboden.	2019-2022
<p>Veiligheid wordt sinds de start van het CJGV in 2011 in Stadskanaal nog nadrukkelijker integraal opgepakt. Dat doen we doordat binnen het CJGV wordt samengewerkt tussen professionals met verschillende achtergronden. Verder wordt ingezet op "het systeem" waar problematiek zich voordoet. Het kan hier gaan om het gezin, maar ook rondom een specifieke doelgroep of een specifieke wijk.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
	<p>Op de volgende onderdelen staat deze integraliteit op dit moment (extra) onder de aandacht.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het opstellen en invoeren van een vernieuwde gemeentelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. - Het verder integreren en inhoudelijk verbeteren van de werkwijze Signs of Safety. - Het gezamenlijk ontwikkelen van het nieuwe beleidsplan Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2024. - Het verder aanhalen en integreren van de samenwerking tussen gemeentelijke medewerkers, zoals: consulenten Jeugd, Leerplicht, OGGZ, Wmo en beleidsmedewerker OOV. Enerzijds om de bestaande OGGZ-structuur verder te verbeteren, anderzijds ook om ons voor te bereiden op nieuwe(re) taken zoals de komst van gemeentelijke taken op het gebied van Beschermd Wonen en de Wet verplichte GGZ. 		
31.	<i>Regionale zorg</i>		
	<p>Behoud van het Refaja Ziekenhuis als een plek waar kwalitatief hoogwaardige ziekenhuiszorg wordt geboden.</p>	<p>Kwalitatief goede, volwaardige, betaalbare en toegankelijke zorg voor onze inwoners zo dichtbij mogelijk organiseren samen met relevante (zorg)partijen.</p> <p>Wij volgen de overlegstructuur voor het ontwikkelen van een lange termijnvisie onder regie van de zorgverzekeraars.</p> <p>Daarnaast blijven wij aangesloten op de Drentse Zorgtafel en starten wij een Zuid-Oost Groninger taskforce die zich specifiek gaat richten op de zorgstructuur in Zuid-Oost Groningen met daarin een prominente plek voor het Refaja. Wij kijken bij die visieontwikkeling verder dan het acute probleem van de verloskunde/kindergeneeskunde.</p> <p>Dat doen wij vanuit onze verantwoordelijkheid voor het welzijn van de inwoners in de regio Zuid-Oost Groningen en Zuid-Oost Drenthe en voor de totale werkgelegenheid en leefbaarheid van de gehele regio.</p>	2019
<p>Er zijn bij ons met betrekking tot deze ambitie grote zorgen over het behoud van het voorzieningenniveau en over de ontwikkeling van de arbeidsmarkt.</p> <p>Het rapport "Zorg van de Regio" is op 11 februari gepresenteerd aan de Drentse Zorgtafel. Vervolgens hebben wij dit rapport op 21 februari 2019 besproken en geduid in een regionale bijeenkomst voor alle gemeenteraden van de omliggende gemeenten. Nadien zijn er voor de gehele Treant-regio 3 werkgroepen gevormd voor nadere uitwerking van de plannen. De drie werkgroepen richten zich op het vormgeven van de acute zorg, de electieve zorg (welk specialisme in welk ziekenhuis) en de netwerkzorg. Stadskanaal participeert namens de regio in de werkgroep netwerkzorg die nadenkt over de opgaven voor diverse ketenpartners in de zorg als gevolg van de veranderingen in het zorglandschap.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
	<p>De beweging die landelijk in gang is gezet (als gevolg van "Zorg op de Juiste Plek", gericht op afbouw van kosten van de ziekenhuiszorg en beweging naar meer zorg naar de 1^e lijn) komt daarin samen met het oplossen van de problemen bij de Treantziekenhuizen.</p> <p>Verder is de zorgtafel Zuidoost-Groningen een eerste keer bijeen geweest. Deze tafel richt zich specifiek op Zuidoost Groningen. Wij willen aan deze zorgtafel een brede scope realiseren op de zorg-vraagstukken, in relatie tot de sociaal economische situatie in de regio Zuidoost Groningen. Waarbij niet alleen de consequenties van de veranderingen van de ziekenhuiszorg aan de orde is maar waar, onder voorzitterschap van de Commissaris van de Koning, integraal gekeken gaat worden naar de opgaven voor de gehele zorgketen in ons gebied.</p> <p>Wij blijven de omliggende gemeenten, onze wijkraden en ketenpartners (onder andere huisartsen, wijkverpleging, apothekers) betrekken en informeren over de ontwikkelingen.</p>		
32.	<i>Toezicht WMO en Jeugd</i>		
	Zorgverlening Wmo en Jeugd is rechtmatig, doelmatig en kwalitatief op orde.	Organiseren van regionale samenwerking, het opstellen van uitvoeringskaders voor en scholing van toezichthouders.	2019-2022
	<p>In de regio Zuidoost Groningen werken gemeenten samen in de uitvoering van het toezicht op de kwaliteit en rechtmatigheid van Wmo en het toezicht op de rechtmatigheid bij de Jeugdzorg.</p> <p>Het toezicht op rechtmatigheid hebben wij inmiddels intern geregeld.</p> <p>Het toezicht op de kwaliteit Wmo is nog niet belegd.</p>		
33.	<i>Wijkcentrum Cereswijk</i>		
	Een wijkcentrum in Cereswijk waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en educatie kunnen krijgen.	Het voormalig schoolgebouw De Meander transformeren tot Wijkcentrum Cereswijk.	2019
	De bouw van het wijkcentrum loopt voorspoedig. De oplevering wordt verwacht rond de zomer. Na de vakantie kan het gebouw in gebruik worden genomen. De officiële opening zal vermoedelijk plaatsvinden in oktober/november.		
34.	<i>Meerjaren Onderwijshuisvesting</i>		
	Een Meerjarenplan Onderwijshuisvesting dat draagvlak heeft van de schoolbesturen en dat past binnen de financiële kaders van de gemeente.	Besluitvorming over het Masterplan Onderwijshuisvesting Stadskanaal voorzien van een planning, prioritering en financiering.	2019
	Deze ambitie wordt betrokken bij de integrale afweging in de ambitienota. Zie ook ambitie 42.		
35.	<i>Onderzoek ombudsfunctie</i>		
	Een onafhankelijke functie die: - klachten, over de wijze waarop de gemeente zich tegenover inwoners, bedrijven en instellingen gedraagt, onderzoekt;	Een onderzoek starten naar de mogelijkheden om dit lokaal of regionaal te kunnen organiseren.	2019

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
	<ul style="list-style-type: none"> - klachten oplost; - vertrouwen in de overheid herstelt; - de overheid laat leren van de klachten. 		
<p>Onderzoek heeft uitgewezen dat de bestaande gemeentelijke klachtenregeling met de Nationale ombudsman als onafhankelijke tweedelijns klachteninstantie onvoldoende bekend is.</p> <p>Wij zetten daarom eerst in om de bestaande regeling beter bekend te maken.</p> <p>In het jaarverslag van de klachtenregeling 2018, dat rond de zomer verschijnt, gaan we in op de vraag of en op welke wijze wij invulling geven aan een lokale of regionale ombudsman.</p>			
36.	<i>Terugdringen eenzaamheid</i>		
	<p>Het verminderen van eenzaamheid en tegengaan van sociaal isolement.</p>	<p>Op basis van het meest actuele GGD-gezondheidsprofiel een plan van aanpak ontwikkelen.</p>	2019
<p>Er is een globale inventarisatie geweest bij onze grootste maatschappelijke partners. Ook heeft de gemeenteraad een informatieve avond met diverse maatschappelijke partners over dit thema georganiseerd.</p> <p>Er is inmiddels een werkgroep geformeerd die onderzoekt hoe we elkaar kunnen versterken om dit probleem te verminderen.</p> <p>In april 2019 is er voor professionals een workshop met betrekking tot signalering georganiseerd. Dit gebeurt in combinatie met de signalering van laaggeletterdheid.</p> <p>In de tweede helft van 2019 leiden alle activiteiten tot een plan van aanpak.</p>			
37.	<i>Preventie schuldhulpverlening</i>		
	<p>Proberen te voorkomen dat inwoners met schulden te maken krijgen. Inwoners met schulden hebben we in beeld en helpen we met een traject van schuldhulpverlening.</p>	<p>Met de GKB zijn wij in gesprek voor het ontwikkelen van een preventieplan. Het doel is om preventieactiviteiten die nu nog een incidenteel karakter hebben, structureel in te bedden in ons beleid. Om inwoners met schulden eerder in beeld te hebben wordt de VoorzieningenWijzer in samenwerking met wooncorporaties, Welstad en Humanitas Thuisadministratie op grote schaal ingezet.</p>	2019-2022
<p>Op dit moment loopt er op de scholen nog de preventieactiviteit "leren omgaan met geld". Deze activiteit wordt uitgevoerd door de GKB in het Noorderpoortcollege. Binnenkort vindt hiervan een evaluatie plaats. Hierbij zal onderzocht worden op welke wijze de preventieactiviteiten een meer structureel karakter kunnen krijgen. Verder onderzoeken wij ook op welke wijze wij de uitvoering van de VoorzieningenWijzer een meer structureel karakter kunnen geven.</p>			

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
38.	<i>Intensivering armoedebeleid</i>		
	Generatie armoede doorbreken en geen armoede onder kinderen.	Met Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport, Jeugdfonds Cultuur en Stichting Welstad ervoor zorgen dat alle kinderen uit gezinnen met een laag inkomen worden bereikt en waar nodig van directe hulpverlening worden voorzien. Om generatie armoede te doorbreken zijn wij aangesloten bij de Alliantie van Kracht. Hier wordt aan de hand van leerkringen, wetenschappelijk onderzoek en bestuurlijk overleg gezocht naar handvatten om generatie armoede te doorbreken.	2019-2022
<p>In de afgelopen periode hebben we met de organisaties die wij subsidiëren voor armoedebestrijding (Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur) een aantal voortgangsgesprekken gevoerd. Het resultaat van deze gesprekken is een intensivering van de samenwerking tussen genoemde partijen en Stichting Welstad. Met als doel om een hoger bereik te realiseren van het aantal kinderen dat wordt ondersteund met directe hulpverlening.</p> <p>Daarnaast zijn in het kader van schuldhulpverlening diverse preventieactiviteiten ingezet (zie hiervoor ambitie 37).</p> <p>Verder nemen wij deel aan de leerkringen van de Alliantie van Kracht. Hierdoor leren professionals in het veld elkaar beter kennen.</p>			
39.	<i>Rookvrije generatie</i>		
	Ieder kind dat geboren wordt, krijgt de kans om volledig rookvrij op te groeien.	Plan van aanpak maken op welke wijze de gemeente kan gaan bijdragen aan de doelstelling van een rookvrije generatie.	2019
<p>Het thema roken is onderdeel van ons reguliere gezondheidsbeleid en valt onder preventie. Landelijk is er eind 2018 een Landelijk Preventieakkoord met betrekking tot de thema's alcohol, roken en overgewicht vastgesteld. Dit voorjaar nemen wij een besluit over het plan van aanpak en het convenant Rookvrije generatie voor onze gemeente.</p>			
40.	<i>Toekomst binnensportaccommodaties/sporthal Stadskanaal</i>		
	Voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs in het basis- en voortgezet onderwijs. Een toekomstbestendige en betaalbare binnensportaccommodatie structuur die recht doet aan de behoefte van het onderwijs en sport.	Starten met een verkennend onderzoek naar de gewenste binnensportaccommodatie structuur in de kern Stadskanaal. Op basis daarvan maatregelen voorbereiden en/of plannen ontwikkelen.	2019
Deze ambitie wordt betrokken bij de integrale afweging van de ambitienota.			

Nr: Ambities			
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken 1 maart 2019			
41.	<i>Toekomst zwembaden</i>		
	Duidelijkheid over de toekomst van de zwembaden door middel van besluitvorming in 2019.	De besturen van de zwembaden in Musselkanaal, Onstwedde en Stadskanaal hebben gewerkt aan een plan waarin is aangegeven hoe de toekomst van hun bad(en) wordt gezien. Deze plannen worden betrokken bij besluitvorming over de toekomst van de baden.	2019
Besluitvorming vindt plaats voor de zomer.			
42.	<i>Huisvestingsproblematiek van de Neuteboomschool en de Maarsborg</i>		
	De huisvestingsproblematiek van de Mr. Neuteboomschool en de Maarsborg is opgelost, zo mogelijk in samenhang met kinderopvang, wijkcentrum, binnensport en/of andere voorzieningen in Maarsveld.	Starten met de voorbereiding.	2019-2022
Deze ambitie wordt betrokken bij de integrale afweging van de ambitienota. Zie ook ambitie: 34			
43.	<i>Goede recreatieve en toeristische verbindingen tussen zowel het gebied Westerwolde, de Veenkoloniën als de Drentse Hondsrug</i>		
	Zowel de lokale economie als de werkgelegenheid op toeristisch gebied versterken.	Op het gebied van marketing en promotie van de toeristische infrastructuur de mogelijkheden voor uitbreiding van bestaande samenwerkingen met buurgemeenten verkennen en daar waar mogelijk nieuwe samenwerking(en) aangaan.	2019-2022
Nog geen ontwikkeling te melden.			
44.	<i>Geïntegreerde ouderenzorg als vervolg op "Samen oud"</i>		
	Ouderen zijn langer zelfredzaam, ervaren meer welbevinden en hebben minder (complexe) zorg nodig. De kwaliteit van zorg verbeterd terwijl de zorgkosten afnemen of gelijk blijven.	Uitvoering geven aan het plan van aanpak voor de integrale zorg voor ouderen dat samen met gemeenten Veendam, Pekela en Menzis is opgesteld. In deze nieuwe opzet werken de huisartsenzorg, wijkverpleging en -verzorging en het gemeentelijke domein samen. Gestart wordt met de huisartsenpraktijken die de module 'Geïntegreerde Zorg voor Ouderen' van de zorgverzekeraar afnemen.	2019-2022

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken 1 maart 2019		
		<p>Deze module is een onderdeel van de nieuwe bekostigingssystematiek van huisartsen waarin de samenwerking met het sociale domein randvoorwaardelijk is gesteld.</p> <p>In het verlengde van dit project is in de drie gemeenten samen met Menzis het onderzoek 'Effectief ontschotten' gestart. Daarin wordt onderzocht of er in de dienstverlening aan cliënten met zorg uit de Zorgverzekeringswet (ZvW) en Wmo sprake is van ongewenste 'dubbelingen', onvoldoende maatwerk of taken die niet door de juiste professional uitgevoerd worden.</p>	
	<p>Huisartsen De beoogde samenwerking tussen het medische en sociale domein moet gaan plaatsvinden in zogenaamde geriatrische netwerken per huisartsenpraktijk waarin de huisarts de regie over de cliënt houdt en samenwerkt met de ouderenspecialist, de wijkverpleging en welzijn. In de hiervoor ontwikkelde huisartsenbekostigingsmodule is door Menzis de samenwerking met het gemeentelijke domein als randvoorwaardelijk gesteld. Eind 2018 werd duidelijk dat naar verwachting eind 2019 alle huisartsenpraktijken in onze gemeente de module af zullen gaan nemen.</p> <p>Het tempo waarin vervolgens de beoogde samenwerking met het gemeentelijke sociale domein vorm krijgt gaat geleidelijk en verschilt per huisartsenpraktijk. Wij hebben eerst gefocused op de kern Stadskanaal. Eind 2018 heeft dit geresulteerd in vaste aanspreekpunten van Welstad per huisartsenpraktijk. In 2019 worden ook de huisartsenpraktijken in de andere kernen benaderd.</p> <p>Inmiddels hebben de huisartsen ons verzocht om ook op het gebied van de GGZ voor 18 + meer te gaan samenwerken.</p> <p>Effectief Ontschotten in de ouderenzorg Het onderzoek 'Effectief ontschotten: zorg en ondersteuning voor ouderen over wetten heen' is eind 2018 afgerond. De resultaten uit dit rapport worden opgenomen in de provinciale samenwerkingsagenda met zorgverzekeraar Menzis.</p>		

Stadskanaal pakt aan!

"Stadskanaal kenmerkt zich door nuchterheid en een mentaliteit van gewoon doen. Onze aanpak is er één van gezonde lef en handen uit de mouwen. Wij staan voor de 'ja, tenzij' benadering. Als er een goed initiatief is, werken we hier graag aan mee. We zijn een tikkeltje eigenwijs en wachten niet graag af. We werken vanuit eigen kracht, zetten onze kennis en expertise in, maar realiseren ook meerwaarde door samenwerking. We faciliteren en werken samen met onze inwoners, ondernemers, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, gemeenten in de regio, de noordelijke provincies en zoeken waar nodig ook de verbinding over onze landsgrenzen. Dit doen we in projecten, in het wijkgericht werken, in bestuur en dienstverlening waarbij we actief inzetten op het werven van fondsen en subsidies. We beseffen heel goed dat economische en maatschappelijke opgaven zich niet altijd tot de gemeentegrenzen beperken. We koesteren hierbij de korte lijnen, zijn toegankelijk en werken open en transparant. We staan voor uitstekende dienstverlening en een herkenbaar en benaderbaar bestuur!"

Nr:	Ambities		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
	Stand van zaken per 1 maart 2019		
45.	<i>Organisatie in Beweging</i>		
	De gemeentelijke organisatie is kwalitatief en kwantitatief toekomstbestendig en toegerust voor de bestuurlijke opgaven van de gemeente en een aantrekkelijke werkgever.	Het opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsplan "Organisatie in beweging" waarin is beschreven hoe de gemeentelijke organisatie door ontwikkelt om de koers en focus uit het Koersdocument Stadskanaal Koersvast uit te kunnen voeren.	2019
	<p>In februari zijn wij akkoord gegaan met het voorstel "Organisatie in Beweging, van goed naar beter". Met ingang van 1 maart 2019 is de nieuwe organisatiestructuur bestaande uit drie afdelingen, 14 teams en Theater Geert Teis formeel van start gegaan.</p> <p>Met "Organisatie in Beweging, van goed naar beter" willen we de komende jaren een beweging op gang brengen om onze professionaliteit en onze dienstverlening verder te verbeteren.</p> <p>Inmiddels is er een actieplan van het uitvoeringsplan "Organisatie in Beweging, van goed naar beter" opgesteld waarin concreet is opgenomen wat we de komende jaren gaan doen.</p>		
46.	<i>Stadskanaal Digitaal</i>		
	De dienstverlening is hoofdzakelijk digitaal en voldoet aan de eisen van privacy en informatiebeveiliging. Medewerkers kunnen plaats- en tijdonafhankelijk werken.	Uitvoering geven aan het informatiebeleidsplan voor de periode 2018 tot 2020.	2019-2020
	De geplande ICT-projecten worden deels in 2019 uitgevoerd en een deel wordt doorgeschoven naar 2020. Dit laatste heeft te maken met de complexiteit en capaciteit.		
47.	<i>Een daadkrachtig, open en integer bestuur</i>		
	Inwoners, bedrijven en instellingen hebben vertrouwen in het gemeentebestuur.	Wij volgen actief de ontwikkelingen in onze gemeente en waar nodig ondernemen we actie. Wij zijn eerlijk en open en hebben geen verborgen agenda's. Ook zijn we betrouwbaar. Voor ons geldt: "afpraak is afspraak". Onze besluiten nemen we zorgvuldig en afgewogen en we communiceren hierover zo open mogelijk.	2019-2022

Nr: Ambities			
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken per 1 maart 2019			
	<p>In de raadsvergadering van 25 februari 2019 is de nieuwe "Gedragscode integriteit bestuurders Stadskanaal 2019" vastgesteld. Deze gedragscode is een leidraad bij het bewerkstellingen van een open, transparante en integere bestuurscultuur.</p> <p>Het thema integriteit is met de gemeenteraad regelmatig onderwerp van gesprek.</p> <p>Voorafgaande aan de benoeming van de wethouders is een integriteitsonderzoek ingesteld.</p> <p>Met de individuele raadsleden zal in de loop van 2019 een integriteitsgesprek gevoerd worden door de burgemeester en griffier.</p>		
48.	<i>Een transparant, betrokken en zichtbaar gemeentebestuur</i>		
	Inwoners -jong en oud-, ondernemers en maatschappelijke instellingen voelen zich betrokken bij het democratisch proces.	Wekelijks houden wij op dinsdagmorgen van 9.00-11.00 uur op afspraak spreekuur voor onze inwoners. Gedurende onze collegeperiode bezoeken we alle 13 dorpen en wijken. Wij bezoeken regelmatig bedrijven en maatschappelijke organisaties en zijn zo veel mogelijk aanwezig tijdens allerlei evenementen in onze gemeente.	2019-2022
Deze ambitie verloopt zoals aangegeven in de kolom "Wat doen wij daarvoor".			
49.	<i>Herindeling</i>		
	Een bestuurskrachtige en toekomstbestendige gemeente.	In het Bestuursakkoord hebben we afgesproken dat we nog steeds willen herindelen maar dat we initiatieven van anderen afwachten.	2019-2022
Er zijn momenteel geen actuele ontwikkelingen.			
50.	<i>Doorontwikkeling wijkgericht werken</i>		
	Samen met bewoners en instellingen vroegtijdig signaleren van ontwikkelingen in de wijk en er adequaat op acteren.	Het opstellen van wijkvisietrajecten. Ze bestaan uit de onderdelen kijk op de wijk, wijkanalyse, wijkvisie, wijkprogramma en projectenagenda. De wijkvisietrajecten stellen ons in staat om met onze partners, op strategisch, tactisch en uitvoerend niveau integraal aan het uiteindelijke doel "leefbare wijken" te werken.	2019-2022
<p>Participerende overheid</p> <p>Wij hebben de afgelopen jaar gezien dat belangrijke ontwikkelingen -soms wijk- en dorpsoverstijgend- een grotere kans van slagen hebben wanneer inwoners zelf de kar trekken en/of initiatief nemen. De gemeente is dan 'slechts' faciliterend en/of voorwaardenscheppend. Goede voorbeelden zijn de aanleg van snel internet in het buitengebied en de gebiedsontwikkeling in Musselkanaal.</p> <p>Rollen en taken van wijkraden/organisaties voor plaatselijk belang</p> <p>Met alle wijkraden en dorpsbelangen worden gesprekken gevoerd over de rol die zij voor zichzelf zien weggelegd. Dit moet zich vertalen in de subsidieaanvragen die jaarlijks per 1 juni ingediend moeten zijn.</p>			

Nr:	<i>Ambities</i>		
	Wat willen wij bereiken?	Wat doen wij daarvoor?	Periode
Stand van zaken per 1 maart 2019			
	<p>Wijkanalyses We zijn begonnen met het actualiseren van de wijkanalyses.</p> <p>Wijkvisietrajecten In vrijwel alle wijken en dorpen vinden integrale wijkevaluaties plaats en/of worden programma's en projectenagenda's opgesteld. De wijkvisies voor Stadskanaal Noord, Alteveer en Musselkanaal lopen in 2020 af. Voor Noord en Musselkanaal is onlangs een nieuw visietraject opgestart. Mussel en Vledderveen hebben vorig jaar aangegeven dat ze een dorpsplan (Mussel) willen maken of hun dorpsvisie (Vledderveen) willen actualiseren.</p>		
51.	<i>Communicatiebeleid</i>		
	<p>Eigentijds communicatiebeleid gericht op het realiseren van betrokkenheid en draagvlak bij belangrijke ontwikkelingen.</p>	<p>We peilen vroegtijdig het sentiment rondom ontwikkelingen en acteren hierop: eerlijk in gesprek gaan om draagvlak te verhogen en begrip te vergroten voor wederzijdse standpunten.</p> <p>We stellen ons proactief op en passen processen en werkwijzen daar op aan. We maken actief gebruik van (sociale) media en partners. Bij de start van projecten en ontwikkelingen geven we advies over de te volgen communicatiestrategie en zorgen we voor goede communicatie.</p>	2019-2022
	Wij werken aan een communicatieplan.		

**BIJSTELLING
BEGROTING**

BELEIDSBEGROTING

**A. Programma's,
algemene dekkingsmiddelen
en onvoorzien, overhead**

PROGRAMMA 1 PARTICIPATIE***Meedoen en Zelfredzaamheid*****Wat willen wij bereiken?**

Geen opmerkingen.

Wat doen wij daarvoor?**BESTAAND BELEID**Voorzieningen gehandicapten

Onze leverancier van hulpmiddelen geeft aan dat binnen het kernassortiment een verschuiving plaatsvindt naar duurdere, complexe en geëlektriseerde voorzieningen. De reden hiervoor is dat mensen langer thuis blijven wonen ook als de beperkingen toenemen en de voorzieningen meer dan voorheen noodzakelijk zijn om te kunnen blijven participeren. De extra kosten voor de gemeente Stadskanaal lopen hierdoor mogelijk op tot ongeveer € 100.000,00. De hulpmiddelen zijn in Oost Groninger verband ingekocht. Daarom wordt in dit verband onderzocht wat hierin in relatie tot de contractafspraken de (financiële) verantwoordelijkheid van de gemeenten is. We lopen hier een risico van € 100.000,00.

Individuele voorzieningen en opvang jeugd*Solidariteit jeugdhulp*

Het DB van de PG&Z heeft gemeenten in januari 2019 een voorstel gedaan voor een beperkte mate van financiële solidariteit voor 2019 en 2020. Alleen de niet cliëntgebonden kosten, subsidies, beschikbaarheidskosten voor crisisverblijf & Het Poortje, de kosten voor landelijk werkend instellingen en jeugdhulp Plus en de bedrijfsvoeringskosten van de RIGG vallen hier nog onder. Het gaat provinciaal om een bedrag van in totaal € 17 miljoen.

Sturing op financiën jeugdhulp

Lokaal

In het najaar 2018 is het "Plan van aanpak taskforce jeugdwet Stadskanaal 2018-2020 vastgesteld". Het plan bevat 33 deelprojecten bedoeld om de kwaliteit van de jeugdhulp verder te verhogen, inzicht te verkrijgen in jeugdhulpverbruik om zo te kunnen sturen op de financiën en waar mogelijk de kosten terug te dringen. Er is gestart met de realisatie van het plan.

Regionaal

Op provinciaal niveau heeft het DB van de PG&Z een nieuw bedrijfsplan 2019-2020 voor de RIGG vastgesteld. Ook in dit bedrijfsplan zijn maatregelen en middelen opgenomen met hetzelfde doel. Zo wordt er sterker ingezet op contractbeheer en de monitorfunctie van de RIGG.

Rijksoverheid

Het ministerie van VWS heeft onderzoek gedaan naar de stijging van de gemeentelijke uitgaven jeugdhulp en de volumegroei. De uitkomsten worden dit voorjaar verwacht. Eventuele maatregelen kunnen op zijn vroegst worden verwerkt in de voorjaarsnota van het Rijk. Deze zal eind juni/begin juli worden vastgesteld in de Tweede Kamer.

BIJSTELLING BEGROTING

Wat mag het kosten?

Wijzigingen financiële middelen
Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
LASTEN	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer
Welstad, budgetsubsidie	19	19	19	19
Routebureau Groningen	22			
Inkomensvoorzieningen, BUIG	100			
Voorzieningswijzer	35	35	35	35
Re-integratie, 1000-banenplan	39			
Wedeka	-41	101	228	182
WIW/ID-banen	-300	-300	-300	-300
Taakstelling Sociaal Domein	100	200	300	300
Huisvesting asielzoekers	30			
Tarieven huishoudelijke hulp	90	90	90	90
PGB begeleiding	150	150	150	150
Schoonmaakondersteuning	180	175	175	175
Kinderopvang, soc.med.indicatie	80			
Taskforce jeugd	214			
Jeugdhulp, Zin en PGB	2.000			
Totaal lasten	2.718	470	697	651

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
BATEN	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer
Inkomensvoorzieningen, BUIG	273			
Stichting Leergeld	75			
Eigen bijdr. maatwerkvoorz.	-114	-114	-114	-114
Sociaal cultureel werk	-7	-7	-7	-7
Totaal baten	227	-121	-121	-121

Wijziging saldo programma	2.491	591	818	772
---------------------------	-------	-----	-----	-----

Mutaties reserves	2019	2020	2021	2022
Taskforce jeugd	-214			

Budgetsubsidie Stichting Welstad

Voor de nieuwe budgetsubsidieperiode voor Stichting Welstad is besloten om te kiezen voor een eenjarig in plaats van een vierjarig contract. Op deze wijze zijn we flexibel en kunnen we op korte termijn nieuwe of gewijzigde afspraken maken over de uitvoering van het subsidiebudget na 2020. Voor 2019 is een nieuw Programma van Eisen welzijnsvoorzieningen vastgesteld.

De budgetsubsidie is in de begroting 2019 geraamd op € 3.087.000,00. Aan dit budget zijn de volgende activiteiten toegevoegd.

- Bewegen bij het TDC. Hiervoor is nu nog een apart budget van € 17.000,00 in de begroting geraamd.
- Uitbreiding deelname van onze gemeente aan de Brede Regeling Combinatiefuncties naar 140%, € 19.000,00. Hiervoor ontvangen wij een hogere decentralisatie-uitkering van het Rijk (zie Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien). Op dit programma betekent dit een nadeel van € 19.000,00.
- Omzetting van een ID-baan beheerder naar een reguliere functie. De kosten van € 42.000,00 worden uit het budget Wmo-uitvoeringsplan gedekt.

In totaal is € 78.000,00 aan de budgetsubsidie toegevoegd. De budgetsubsidie voor 2019 bedraagt hiermee afgerond € 3.165.000,00.

Routebureau Groningen

Middels de Voorjaarsnota 2018 heeft u besloten om voor de deelname aan de uitvoering van het projectplan 'Routegebonden recreatie Groningen' van het Routebureau Groningen eenmalig een bijdrage van € 22.000,00 beschikbaar te stellen voor 2018.

Omdat het Routebureau dit werk niet in 2018 heeft uitgevoerd is dit budget vrijgevallen in het rekeningsaldo van 2018.

Inmiddels is het Routebureau alsnog begonnen met de uitvoering van de werkzaamheden. Wij verzoeken u derhalve om dit budget in 2019 opnieuw beschikbaar te stellen.

Inkomensvoorzieningen

Op 1 oktober 2018 zijn de voorlopige budgetten Participatiewet door het Rijk aan gemeenten bekendgemaakt. Hierin is het voorlopige budget voor de gebundelde uitkeringen voor de gemeente Stadskanaal vastgesteld op € 13.700.000,00. Dit bedrag ligt € 273.000,00 hoger dan het in april 2018 afgegeven nader voorlopig budget voor 2019. Deze verhoging is mede te verklaren als compensatie voor de verhoging in de taakstelling voor beschut werk.

Op het onderdeel reguliere bijstandsuitkeringen verwachten wij een overschrijding van € 700.000,00. Deze overschrijding verklaren wij als gevolg van een toename in het aantal inwoners die vanuit de loonkostensubsidiesystematiek inkomen genereren. Dit betekent dat zij geen beroep meer hoeven doen op een reguliere bijstandsuitkering.

Op het onderdeel loonkostensubsidie verwachten wij in lijn met voorgenoemde een overschrijding. De hoogte van de overschrijding stellen wij op € 800.000,00. Dit is € 100.000,00 hoger dan de te verwachten overschrijding op het onderdeel reguliere bijstandsuitkeringen. Dit verschil ontstaat door een (nog te verwachten) aanzienlijke toename van het aantal inwoners dat gebruik maakt van de loonkostensubsidiesystematiek in het kader van beschut werk.

Desondanks verwachten wij dat het huidige BUIG-budget toereikend zal zijn. Dit komt door de verhoging van de uitkering van het Rijk. Per saldo betekent een en ander een voordeel op de BUIG van € 173.000,00.

BIJSTELLING BEGROTING

Voorzieningen minima

Voorzieningenwijzer

Van 2019 tot en met 2022 zetten wij de Voorzieningenwijzer in. Wij vragen u hiervoor jaarlijks een bedrag van € 35.000,00 beschikbaar te stellen. Dit bedrag kan worden opgevangen binnen de decentralisatie-uitkering Schulden en armoede. Zie Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Stichting leergeld

Stichting Leergeld beoogt het voorkomen van een sociaal isolement dan wel sociale uitsluiting van schoolgaande kinderen van 4 tot 18 jaar uit minima gezinnen voor wie overheidsvoorzieningen uitgeput, ontoereikend of niet beschikbaar zijn. De laatste jaren heeft de stichting een stevige reservepositie opgebouwd; de belangrijkste redenen zijn hulp aan een lager aantal kinderen dan was voorzien en de inzet van middelen van het Jeugdfonds Sport en Cultuur. De Stichting Leergeld heeft besloten de reserves te maximaleren op € 300.000,00. Daarom betaalt zij een bedrag van € 294.000,00 terug aan de deelnemende gemeenten. Het aandeel van onze gemeente hiervan is € 75.000,00. Dit levert een incidenteel voordeel op.

Arbeidsmarkt

Re-integratie

Eind 2018 is een bijdrage (€ 39.000,00) van Werk in Zicht ontvangen in het kader van realisatie 1000-banenplan. De bijdrage is verwerkt in de jaarrekening 2018 en via de decemberwijziging 2018 is dit bedrag niet overgeheveld naar de begroting 2019. De bijdrage is echter bestemd voor het realiseren van de doelstellingen 2019 en wij stellen voor dit bedrag (dat in 2018 als voordeel is verwerkt) als budget op te nemen in 2019.

Wedeka

Op 21 februari 2019 heeft Wedeka Bedrijven haar eerste begrotingswijziging 2019 en het algemeen en financieel kader 2020-2023 ingediend.

De eerste begrotingswijziging 2019 van Wedeka sluit met een tekort van € 6.448.000,00. Ten opzichte van de primitieve begroting is dit € 99.000,00 lager. Voor onze gemeente betekent dit een lagere bijdrage in het exploitatiesaldo van € 41.000,00. Echter, dit lagere tekort wordt veroorzaakt door een hogere bijdrage aan de groepsdetacheringen groen van € 120.000,00. Dit betekent per saldo voor 2019 een nadeel van € 79.000,00.

De verhoging van de groepsdetacheringen groen wordt als budget geraamd in programma 3 Leefbaarheid (onderdeel Wijkbeheer).

In de door Wedeka voorgelegde ontwerpbegroting 2020 is een wijziging opgenomen ten opzichte van het algemeen en financieel kader voor wat betreft de jaren 2022 en 2023.

Met ingang van 2022 is een verhoging doorgevoerd van de bedrijfsopbrengsten van € 500.000,00. Dit is verwerkt in de exploitatiebijdrage voor onze gemeente in 2022.

Het bovenstaande kan als volgt worden weergegeven:

Exploitatiebijdragen Wedeka (€)	2019	2020	2021	2022
Meerjarenbegroting 2019 gemeente Stadskanaal	2.775	2.983	2.778	2.588
1 ^e wijziging 2019 en bijgestelde ontwerpbegroting 2020 (inclusief algemeen en financieel kader)	2.734	3.084	3.006	2.770
Mutatie bijdrage (programma 1)	-41	101	228	182
Verhoging tarieven groepsdetachering (programma 3)	120	120	120	120
Toename lasten	79	221	348	302

WIW/ID-banen

Uit de eindevaluatie van het project Loonwaardebepaling medewerkers met een WIW/ID-baan blijkt dat wij door middel van dit project per 31 december 2018 een structureel voordeel hebben behaald op het Participatiebudget van € 467.000,00. Van dit bedrag is inmiddels een bedrag van € 108.000,00 (waarvan € 80.000,00 in het kader van het ombuigingsplan 2016-2019) verwerkt in de meerjarenbegroting zodat nog een bedrag van € 359.000,00 resteert. Besloten is om van het gerealiseerd structurele voordeel van totaal € 359.000,00 vanaf 2019 € 300.000,00 in te boeken om de structurele taakstelling voor het Sociaal Domein, zoals opgenomen in de perspectiefnota 2018-2021, te realiseren.

Dit levert voor de jaren 2019 en 2020 nog een extra voordeel op van respectievelijk € 200.000,00 en € 100.000,00. Het restant van € 59.000,00 houden wij, tezamen met de eventuele besparingen vanuit de afrondende 3^e fase, beschikbaar binnen het Participatiebudget.

Huisvesting asielzoekers

De gemeente is in gesprek met het COA om een meer flexibele en duurzame oplossing te vinden voor de huisvesting van asielzoekers en statushouders in de gemeente. Dit vraagt nader onderzoek waarvoor een projectleider is ingehuurd. Het pand en terrein van het voormalig AZC in Musselkanaal worden ook meegenomen in het onderzoek. De kosten van het onderzoek zijn geraamd op € 30.000,00.

Maatwerkvoorzieningen WMO

Via onze brief van 10 december 2018 hebben wij u geïnformeerd over de kostenontwikkelingen in de Wmo (onder andere tariefverhogingen en abonnementstarief eigen bijdrage). Omdat de maatregelen en besluiten gerelateerd zijn aan wettelijke verplichtingen hebben wij als gemeente hier maar een beperkte invloed op.

Reële kostprijzen huishoudelijke hulp en begeleiding

Op grond van de AMvB moeten gemeenten een reële kostprijs betalen voor de Wmo-dienstverlening waarin onder andere de cao-ontwikkelingen zijn verwerkt. Dit heeft vanaf 2019 effect op de tarieven voor huishoudelijke hulp.

De tarieven van huishoudelijke hulp (inclusief de AVS) zijn met 6% verhoogd. De kosten stijgen hierdoor met € 240.000,00. In de begroting 2019 is op grond van de uitgangspunten rekening gehouden met een tariefstijging van 3% (€ 120.000,00). Daarnaast kan nog € 30.000,00 binnen de begroting worden opgevangen omdat de kosten van het persoonsgebonden budget volgens actuele informatie van de SVB, lager uitvallen dan waarmee in de begroting 2019 rekening is gehouden.

In totaal is er daarom dekking voor een bedrag van € 150.000,00. Er blijft dan nog een nadeel van € 90.000,00 (€ 240.000,00 - € 150.000,00).

PGB begeleiding

In de najaarsnota 2018 (blz. 4) is een stijging van de PGB voor begeleiding verwerkt van € 300.000,00. Deze stijging is structureel en werkt daarmee door in het budget voor 2019 en verder. In de begroting 2019 is rekening gehouden met een verhoging van € 100.000,00. Er is daarom nog een extra budget nodig van € 200.000,00. Aan de andere kant wordt geen gebruik meer gemaakt van de pijlerpartners. Hierdoor vervalt een budget van € 50.000,00. Per saldo bedraagt het nadeel € 150.000,00.

BIJSTELLING BEGROTING

Abonnementstarief maatwerkvoorzieningen

Op grond van een andere AMvB zijn vanaf 2019 de eigen bijdragen voor Wmo cliënten voor maatwerkvoorzieningen niet meer afhankelijk van inkomen en vermogen. Iedereen betaalt vanaf 2019 een eigen bijdrage van € 17,50 voor een zorgperiode van vier weken (abonnementstarief). Volgens een impactanalyse van het CAK daalt de opbrengst aan eigen bijdragen van onze gemeente hierdoor naar € 276.000,00. In de begroting 2019 is rekening gehouden met een opbrengst van € 390.000,00. Het nadeel van € 114.000,00 wordt onder andere veroorzaakt door het uitzonderen van de categorie 'niet AOW gerechtigde meerpersoonshuishouden' van een eigen bijdrage.

Eigen bijdrage algemene voorziening Schoonmaakondersteuning

Om instroom in maatwerkvoorzieningen te voorkomen hebben wij besloten om de eigen bijdrage (kortingsregeling) voor de algemene voorziening Schoonmaakondersteuning met ingang van 2019 te harmoniseren met het abonnementstarief. Cliënten met een minimum inkomen ontvangen tot 1 mei 2019 een tijdelijke financiële compensatie. De lagere opbrengst aan eigen bijdragen wordt geraamd op structureel € 175.000,00. De incidentele kosten voor de compensatieregeling worden geraamd op € 5.000,00.

Sociaal cultureel werk

Ubbo Emmius heeft een van de voormalige buurtcoaches als vakdocent lichamelijke opvoeding aangesteld en maakt gebruik van de kennis en kunde van deze medewerker. Daarom maakt men geen gebruik meer van de buurtsportcoachregeling en draagt men financieel niet meer bij. Hierdoor derven wij de cofinanciering ter hoogte van € 7.000,00.

Kinderopvang, Sociaal Medische Indicatie

Ouders, die (tijdelijk) geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, kunnen op basis van een sociaal medische indicatie tijdelijk in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang. De afgelopen twee jaar laat een sterk oplopende overschrijding van het beschikbare budget zien. Gestart is met een analyse van de oorzaken en het onderzoeken van oplossingsmogelijkheden hiervoor. Voor de bekostiging van kinderopvang voor ouders met een sociaal medische indicatie is in de begroting € 40.000,00 opgenomen. Op grond van de realisatie tot en met februari 2019 wordt een overschrijding van € 80.000,00 verwacht.

Individuele voorzieningen en opvang jeugd

Taskforce jeugd

Vanaf het najaar 2018 is "Taskforce Jeugdwet gemeente Stadskanaal 2018-2021" operationeel. De bedoeling van de taskforce is om de komende jaren op meer gestructureerde wijze, versneld verbeteracties in de Jeugdhulp aan te brengen. Enerzijds om grip te krijgen op de tekorten en deze waar mogelijk terug te dringen; anderzijds om de transformatie van de jeugdhulp verder door te zetten en de kwaliteit van de hulp te verbeteren. De totale incidentele kosten voor deze taskforce bedragen € 218.000,00. Hiervan is € 4.000,00 in 2018 besteed.

De kosten in 2019 van € 214.000,00 worden gedekt uit de reserve Sociaal Domein. Deze reserve is speciaal bedoeld voor innovatieve ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. De uitvoering van het plan van aanpak Taskforce Jeugd Stadskanaal valt hieronder, omdat dit plan deels gaat over innovatie oplossingen voor de transformatie binnen het totale Sociale Domein.

Uitgaven Zin en PGB

In voorgaande jaren hebben we het uitgangspunt gehanteerd om de kosten van de jeugdhulp te baseren op de integratie-uitkering Jeugd en deze budgettair-neutraal te ramen.

Bij de voorjaarsnota 2018 hebben we op basis van de financiële cijfers uit 2017 en 2018 geconstateerd dat het budget ontoereikend was en hebben we voor 2018 tot en met 2021 extra budget bijgeraamd. Voor 2018 is € 1.000.000,00 extra budget bijgeraamd en voor 2019 € 750.000,00. Jaarlijks wordt dit budget met € 250.000,00 verlaagd. Deze verlaging is indicatief en mede afhankelijk van de resultaten van de lokale en provinciale taskforces en de mogelijke bijstelling van de rijksbijdrage; bijvoorbeeld via de voorjaarsnota 2019 van het Rijk.

Bij de najaarsnota 2018 hebben we de begroting ook bijgesteld en hebben we € 1,1 miljoen aan lasten jeugdhulp bijgeraamd. Deze bijstelling had betrekking op 2018 en was derhalve incidenteel.

Op basis van de meest recente cijfers verwachten we dat de lasten jeugdhulp voor 2019 € 2,0 miljoen hoger uit zullen vallen dan de begroting 2019. Voor de verwachte ontwikkelingen in de meerjarenraming verwijzen we u naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

PROGRAMMA 2 ONTPLOOIING**Leren en Ontmoeten****Wat willen wij bereiken?**

Geen opmerkingen.

Wat doen wij daarvoor?

Geen opmerkingen.

Wat mag het kosten?**Wijzigingen financiële middelen**

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
LASTEN	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer
<i>Bewegingsonderwijs</i>	112	112	66	
<i>Lokaal onderwijsbeleid</i>	5			
<i>Onderwijsachterstandenbeleid</i>	142			
<i>SKVS De Pauw</i>	6	4	3	
<i>Viering 5 mei 2019</i>	5			
<i>Veldverlichting Onstwedde</i>	2	3	3	3
<i>Vervanging pc trekkenwand</i>	2	4	4	4
Totaal lasten	274	123	76	7

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
BATEN	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer
<i>Bewegingsonderwijs</i>	60	60	36	
<i>Onderwijsachterstandenbeleid</i>	142			
Totaal baten	202	60	36	0

Wijziging saldo programma	72	63	40	7
---------------------------	----	----	----	---

Mutaties reserves	2019	2020	2021	2022
<i>Veldverlichting Onstwedde</i>	-1	-3	-3	-3
<i>Vervanging pc trekkenwand</i>	-2	-4	-4	-4

Bewegingsonderwijs

Voor het bewegingsonderwijs wordt in ieder geval tot 1 augustus 2021 extra ruimte in het Pagecentrum gehuurd. De netto extra kosten voor de betreffende jaren 2019-2021 zijn respectievelijk € 52.000,00, € 52.000,00 en € 30.000,00.

Lokaal onderwijsbeleid

Bij de Raad van State loopt het hoger beroep van schoolbestuur Primenius met betrekking tot het vastgestelde overschrijdingspercentage voor de periode 2006-2007. Voor het gemeentelijk verweer in de hoger beroepzaak wordt externe expertise ingehuurd. De verwachte lasten hiervan bedragen € 10.000,00. In de begroting 2019 is rekening gehouden met € 5.000,00. Dit betekent een extra last van € 5.000,00.

Onderwijsachterstandenbeleid

In het regeerakkoord is afgesproken dat peuters met het risico op een achterstand geen 10 uur maar 16 uur per week voorschoolse educatie moeten krijgen. Nieuw is dat het percentage hoger opgeleide medewerkers van de voorschoolse instellingen moet worden verhoogd. Voor de uitbreiding van uren en de hogere opleidingseisen stelt het Rijk extra middelen beschikbaar. Het gaat voor 2019 om een extra bijdrage van € 142.000,00. Deze middelen zullen conform eerdere besluitvorming in de begroting 2019 worden verwerkt.

Kunst, muziek en cultuur*Stichting Kunstzinnige Vorming (SKVS) De Pauw*

Op grond van het Ombuigingsplan 2016-2019 is voor de Stichting Kunstzinnige Vorming Stadskanaal De Pauw een structurele taakstelling vanaf 2019 in de begroting opgenomen van € 7.000,00 (zie NJN 2018). Wij hebben besloten om de opgelegde taakstelling stapsgewijs uit te voeren. In de periode 2019-2021 wordt de subsidie jaarlijks met € 1.500,00 gekort. In deze periode zet SKVS De Pauw zich volop in om het bereik te vergroten en de deelnemersbijdrage meer kostendekkend te maken. De resterende taakstelling bedraagt € 2.500,00. Het onderzoek voor dit deel van de taakstelling richt op mogelijke samenvoeging van kunstzinnige en culturele activiteiten in onze gemeente. De besprekingen hierover starten in 2019. Dit besluit wordt nu in de begroting en meerjarenraming verwerkt.

Viering 5 mei 2019

Gemeente Stadskanaal is gastgemeente in de provincie Groningen voor het project Vier5Mei in 2019. Hiervoor is een budget beschikbaar gesteld van € 15.000,00. Bij het concretiseren van de plannen blijkt dat dit budget niet voldoende is. Er is een extra budget noodzakelijk van € 5.000,00.

INVESTERINGENGymzaal Kolkweg

De vervanging van sportmaterialen en attributen in de gymzalen is in de afgelopen jaren steeds gebeurd met traditionele artikelen. De innovatie op dit gebied heeft echter niet stil gestaan en in 2018 is bij wijze van proef de sterk verouderde en afgeschreven inventaris van de gymzaal aan de Kolkweg vervangen door nieuwe en innovatieve materialen. Samen met buurtsportcoaches en gebruikers wordt ervaring opgedaan met het nieuwe materiaal. Verzuimd is om voor de vervanging en de noodzakelijke bouwkundige aanpassingen een krediet aan te vragen. Wij stellen u voor achteraf alsnog een krediet beschikbaar te stellen van € 48.000,00. De structurele investeringslasten komen ten laste van de reservering voor vervangingsinvesteringen.

BIJSTELLING BEGROTING

Veldverlichting Onstwedder Boys

De veldverlichting op veld 2 van voetbalvereniging Onstwedder Boys staat voor 2021 in de planning om te worden vervangen. De vereniging wil dit jaar voor eigen rekening de verlichting op het oefenveld vervangen en heeft gevraagd om de geplande vervanging voor veld 2 dit jaar te realiseren. Dit biedt kansen voor zowel de gemeente als de voetbalvereniging, er kan met de leverancier een betere deal worden gemaakt en de voetbalvereniging wil de gemeente tegemoet komen door hand- en spandiensten te verrichten in de vorm van het graven van de sleuven voor de bekabeling. Daarnaast gaan de energielasten fors dalen door het aanbrengen van energiezuinige ledverlichting. Wij stellen voor een krediet van € 47.000,00 beschikbaar te stellen voor het vervangen van de verlichting op veld 2, de structurele investeringslasten bedragen € 3.000,00 en worden gedekt uit de egalisatiereserve sportvelden. Incidenteel bedragen de kosten € 1.000,00 voor het afboeken van de restantboekwaarde van de huidige verlichting.

Vervangen aansturing trekkenwand

De betrouwbaarheid van de trekkenwand (installatie voor het hijsen en dalen van decorstukken) in het Theater Geert Teis is voor een groot deel afhankelijk van de pc waarmee deze wordt aangestuurd. De levensduur van de pc is eerder bereikt dan was verwacht en moet, om ongelukken te voorkomen, worden vervangen. Wij stellen u voor hiervoor een krediet van € 25.000,00 beschikbaar te stellen, de structurele investeringslasten bedragen € 4.000,00 en worden gedekt vanuit het egalisatiefonds Theater Geert Teis.

PROGRAMMA 3 LEEFBAARHEID***Wonen en Bereikbaarheid*****Wat willen wij bereiken?**

Geen opmerkingen.

Wat doen wij daarvoor?

Geen opmerkingen.

Wat mag het kosten?**Wijzigingen financiële middelen**

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
LASTEN	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer
<i>Wedeka, groepsdetachering</i>	120	120	120	120
<i>Afval, communicatiebudget</i>	22	25		
<i>Gebiedsontwikkeling Musselkanaal</i>	30	16	16	16
Totaal lasten	172	161	136	136

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
BATEN	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer
<i>Gebiedsontwikkeling Musselkanaal</i>	12			
Totaal baten	12	0	0	0

Wijziging saldo programma	160	161	136	136
---------------------------	-----	-----	-----	-----

Mutaties reserves	2019	2020	2021	2022
<i>Afval, communicatiebudget</i>	-22	-25		
<i>Gebiedsontwikkeling Musselkanaal</i>	-18	-16	-16	-16

BIJSTELLING BEGROTING

Wijkbeheer (groepsdetachering Wedeka)

Zoals vermeld in programma 1 Participatie (onderdeel Wedeka) moet het budget voor groepsdetachering groen jaarlijks verhoogd worden met € 120.000,00.

Afval

Door de campagne "Afval scheiden? Goed bezig!" die in september 2018 is gestart zijn de inwoners van Stadskanaal geïnformeerd over het scheiden van afval.

Het is belangrijk om in het vervolg van de campagne de inwoners bewust te laten worden dat dit niet alleen een taak van de gemeente is. Alleen samen met de inwoners kunnen we zorgen voor een vermindering van restafval en duurzaam gebruik van grondstoffen. Voor het uitvoeren van de communicatieactiviteiten is in het plan van aanpak voor het uitvoeren van de campagne een p.m. budget opgenomen.

Het communicatiebudget voor 2019 wordt op basis van een communicatieplan geraamd op € 32.000,00. Het restbudget 2018 ad € 10.000,00 is, via de decemberwijziging 2018, overgeheveld naar de begroting van 2019 waardoor in 2019 een tekort resteert van € 22.000,00. Wij stellen u voor dit budget voor 2019 beschikbaar te stellen. Voor 2020 is nog geen communicatiebudget beschikbaar en we vragen u hiervoor in de begroting 2020 € 25.000,00 beschikbaar te stellen.

Dekking van de communicatielasten vindt voor beide jaren plaats door een onttrekking aan de reserve Afvalstoffenheffing.

Gebiedsontwikkeling Musselkanaal

Door de brand in het kernwinkelgebied is extra budget nodig voor de herinrichting van de brandlocatie en de vrijgekomen openbare ruimte. Voor deze herinrichting is inmiddels subsidie toegekend door de provincie Groningen in het kader van de Provinciale leefbaarheids gelden. Wij stellen voor om de benodigde cofinanciering beschikbaar te stellen.

De kosten van de voorgestelde maatregelen in het kader van "Musselkanaal na de brand" bedragen € 450.000,00 (€ 30.000,00 voor het opstellen van de centrumvisie en € 420.000,00 voor de herinrichting van de openbare ruimte). De provincie Groningen draagt € 180.000,00 (€ 12.000,00 voor de centrumvisie en € 168.000,00 voor de herinrichting) bij. Dit betekent dat van de gemeente een cofinanciering van € 18.000,00 wordt gevraagd voor het opstellen van de centrumvisie en € 252.000,00 (totaal € 270.000,00) voor de herinrichting van de openbare ruimte.

We stellen voor de incidentele lasten voor het opstellen van centrumvisie te dekken door een onttrekking van € 18.000,00 aan de reserve Stedelijke vernieuwing.

Investerings

Gebiedsontwikkeling Musselkanaal

Zoals hierboven vermeld is er voor de herinrichting van de openbare ruimte extra budget nodig. Wij vragen u een krediet beschikbaar te stellen van € 420.000,00. Hier staat een provinciale subsidie van € 168.000,00 tegenover. De structurele investeringslasten van de netto-investering van € 252.000,00 (€ 420.000,00 - € 168.000,00) bedragen € 16.000,00 en kunnen worden gedekt ten laste van het budget dat in de begroting structureel is geraamd als dotatie aan de reserve Stedelijke Vernieuwing.

PROGRAMMA 4 DIENSTVERLENING***Besturen en Beschermen*****Wat willen wij bereiken?**

Geen opmerkingen.

Wat doen wij daarvoor?

Geen opmerkingen.

Wat mag het kosten?**Wijzigingen financiële middelen**

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
LASTEN	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer
Griffie	30			
Lokale rekenkamer	35	35	35	35
Advisering bestuur	20			
Impuls Kansrijke Start	18	18	18	
Zorgtafel	20			
Rijksvaccinatieprogramma	56	56	56	56
Totaal lasten	179	109	109	91

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
BATEN	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer	- minder of meer
Subsidie zorgtafel	20			
Totaal baten	20	0	0	0

Wijziging saldo programma	159	109	109	91
---------------------------	-----	-----	-----	----

Mutaties reserves	2019	2020	2021	2022
Advisering bestuur	-20			

Griffie

Bij de griffie is er sprake van een geval van langdurige ziekte. Naar verwachting zal dit ook heel 2019 aan de orde zijn. De verwachte inhuurlasten bedragen € 30.000,00.

BIJSTELLING BEGROTING

Lokale rekenkamer

In uw vergadering van 15 oktober 2018 heeft u besloten om voor de rekenkamercommissie een jaarlijks budget van € 35.000,00 beschikbaar te stellen waaruit de onderzoekskosten, de presentiegelden en een secretaris bekostigd kunnen worden.

Advisering bestuur

Begin dit jaar heeft een extern bureau onderzoek gedaan naar het uitgavenniveau van onze gemeente. Het resultaat van dit onderzoek geeft een beeld van de op beleidsterreinen geclusterde uitgaven van onze gemeente afgezet tegen de middelen die via de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor deze clusters worden ontvangen. Het resultaat van het onderzoek levert input voor het voorbereiden en nemen van besluiten die gericht zijn op een gezonde financiële positie van onze gemeente in de komende jaren. De kosten van het onderzoek bedragen € 20.000,00 en wij vragen u dit budget beschikbaar te stellen en te dekken door een onttrekking aan de reserve Incidentele bestedingen.

Volksgezondheid

Impuls Kansrijke Start (IKS)

De gemeente Stadskanaal komt als GIDS-gemeente in aanmerking voor de Impuls Kansrijke Start (IKS). Via een financiële impuls en een stimuleringsprogramma Kansrijke Start wil het Rijk hiermee gemeenten stimuleren om extra in te zetten op een kansrijke start voor de jongste inwoners van de gemeente - de pasgeboren baby's. Het actieprogramma Kansrijke Start zet in op extra ondersteuning voor kwetsbare (nieuwe) gezinnen en legt daarbij de nadruk op een goede verbinding tussen het medische en het sociale domein inclusief de publieke gezondheid. Voor de IKS stelt het Rijk extra middelen beschikbaar voor een periode van drie jaar. De middelen worden toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad. Onze gemeente ontvangt voor deelname aan de IKS in de periode 2019-2021 een jaarlijkse bijdrage van € 18.000,00 (zie Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien). Dit bedrag wordt eveneens als budget geraamd.

Ziekenhuiszorg/Treant

Voor het inrichten van een Zuidoost-Groninger Zorgtafel is een provinciale subsidie ontvangen van € 20.000,00. Dit bedrag nemen wij eveneens als budget op.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Door een wetswijziging wordt een deel van de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) met ingang van 1 januari 2019 onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. Hiermee wordt de huidige samenhang, die nu al bestaat bij de uitvoering van het RVP en de Jeugdgezondheidszorg, bestuurlijk geborgd. De gemeente moet de uitvoering van het RVP én het basispakket JGZ bij dezelfde organisatie, dan wel onder verantwoordelijkheid van dezelfde organisatie, beleggen. In de gemeente Stadskanaal is dat de GGD Groningen.

De GGD brengt de kosten met ingang van 2019 periodiek bij de gemeenten in rekening op basis van een tarief per gegeven vaccinatie. Voor de kosten ontvangen wij een compensatie van het Rijk via de algemene uitkering gemeentefonds (zie Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien). De compensatie is berekend op € 56.000,00. Dit bedrag is eveneens als budget geraamd. In de loop van 2019 wordt duidelijk of dit budget toereikend is.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Wijzigingen financiële middelen

Bedragen x € 1.000,00

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
LASTEN	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>
Reserv. uitkering jeugdhulp AZC	103	103	103	103
Reserv. uitk. schulden&armoede	-22			
Reserv. voorzieningenwijzer	-105	-35		
Functiewaarderingronde HR21	269	269	269	269
Gymzaal Noorderdiep	14			
Totaal lasten	259	337	372	372

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
BATEN	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>
Algemene uitkering	-250	-145	-145	-145
Uitkering rijksvaccinatieprogr.	56	56	56	56
Uitkering comb.funct./coach	18	18	18	18
Uitkering jeugdhulp AZC	103	103	103	103
Uitkering Impuls Kansrijke Start	18	18	18	
Uitkering schulden en armoede	-22			
Dividenduitkering	86			
Marktstraat 43	8	10	10	10
Gymzaal Noorderdiep	100			
Totaal baten	117	60	60	42

Wijziging saldo programma	142	277	312	330
---------------------------	-----	-----	-----	-----

Uitkeringen Gemeentefonds

De hieronder genoemde mutaties zijn gebaseerd op ontwikkelingen in de septembercircularie 2018 en de decembercircularie 2018. Het totaal aan uitkeringen 2019 is € 176.000,00 lager en bestaat uit een nadeel door ontwikkelingen van de algemene uitkering van per saldo € 250.000,00 en hogere budgettaire neutrale mutaties van per saldo € 74.000,00.

Algemene uitkering

Een nadeel van € 124.000,00 is ontstaan door het verschuiven van algemene uitkering naar gemeenten die aanvullende uitkeringen krijgen in verband met het toekennen van de artikel 12 status en naar gemeenten in een herindelingsproces.

BIJSTELLING BEGROTING

Het Rijk neemt in 2019 incidenteel € 35,6 miljoen uit het gemeentefonds in verband met de uitvoeringskosten van de Sociale verzekeringsbank (SVB) voor de PGB trekkingsrechten (de PGB uitkering van een cliënt wordt bij de SVB gestort en de cliënt geeft vervolgens aan, aan welke zorgverlener moet worden uitbetaald). Deze korting levert onze gemeente incidenteel een lagere algemene uitkering en nadeel op van € 105.000,00.

Overige ontwikkelingen leveren per saldo een nadeel op van € 21.000,00.

Budget neutrale mutaties

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) is wettelijk verankerd in de Wet publieke gezondheid (Wpg).

Met deze wetwijziging wordt een deel van de uitvoering van het RVP onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten gebracht. Zo wordt de bestaande samenhang tussen de uitvoering van het RVP en de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), ook bestuurlijk geborgd. Om de gemeenten in staat te stellen de kosten van de uitvoerende organisatie te vergoeden is € 31,8 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd, onze gemeente ontvangt hiervan € 56.000,00. Tegenover deze hogere uitkering zijn bij programma 4 Dienstverlening hogere lasten geraamd.

Met ingang van 2019 heeft het Rijk meer middelen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de decentralisatie-uitkering Brede impuls combinatiefunctionarissen/buurtsportcoach/cultuurcoach en stijgt deze uitkering met € 18.000,00. Via programma 1 Participatie is voor de uitvoering extra uitgavenbudget geraamd.

Vanaf 2019 worden gemeenten volledig verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van de jeugdhulp, inclusief de jeugd-ggz, aan kinderen in een AZC. Voor de financiering van deze taak ontvangt onze gemeente een voorlopige decentralisatie-uitkering van € 103.000,00 (berekend op basis van het aantal kinderen dat van 1 oktober 2017 tot en met 1 oktober 2018 in een AZC verbleef). Zoals bekend is het AZC in onze gemeente inmiddels gesloten en mogelijk wordt bij het vaststellen van de definitieve verdeling de decentralisatie-uitkering geheel of gedeeltelijk verminderd. Wij stellen voor de decentralisatie-uitkering op te nemen in de begroting 2019 en daarnaast, om het risico van vermindering af te dekken, een bedrag van eveneens € 103.000,00 te reserveren.

Via de komende meicirculaire (2019) komt onze gemeente als GIDS-gemeente in aanmerking voor de Impuls Kansrijke Start (IKS, zie programma 4). Voor de IKS stelt het Rijk extra middelen beschikbaar voor een periode van drie jaar. De middelen worden toegevoegd aan de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad. In de periode 2019-2021 ontvangt onze gemeente jaarlijks € 18.000,00. Hier staan hogere lasten bij programma 4 Dienstverlening tegenover.

In het kader van de decentralisatie-uitkering Schulden en armoede ontvangt onze gemeente in totaal een bedrag van € 196.000,00 (2018 € 74.000,00, 2019 en 2020 € 61.000,00). Het Rijk heeft (om technische redenen) besloten om een deel van de middelen (€ 8 miljoen) naar voren te trekken van 2019 naar 2018. Concreet betekent dit dat de decentralisatie-uitkering in 2018 (oorspronkelijk € 74.000,00) met € 22.000,00 is verhoogd tot € 96.000,00. De uitkering in 2019 (oorspronkelijk € 61.000,00) wordt met hetzelfde bedrag verlaagd tot € 39.000,00. De verlaging van € 22.000,00 in 2019 moet nog worden verwerkt. Aangezien in de begroting 2019 nog geen budget was geraamd voor het uitvoeren van maatregelen is het bedrag gereserveerd ten laste van de algemene uitkering. De reservering wordt ook verlaagd met € 22.000,00.

Zoals vermeld in programma 1 Participatie wordt er voor de jaren 2019 tot en met 2022 € 35.000,00 ingezet voor de Voorzieningswijzer ten laste van deze gelden. De reservering wordt hierdoor met € 140.000,00 verlaagd.

Ontwikkeling komende jaren

Het in 2019 incidenteel uit het gemeentefonds genomen bedrag (€ 35,6 miljoen) in verband met de uitvoeringskosten van de Sociale verzekeringsbank voor de PGB-trekkingsrechten is in 2020 weer toegevoegd. De algemene uitkering muteert daardoor met ingang van 2020 weer positief met € 105.000,00.

Funcitiewaarderingronde HR21

In het afgelopen jaar is een functiewaarderingronde uitgevoerd, 49 functies zijn daarbij ingedeeld in de normfunctie volgens het waarderingssysteem HR21. Voor 24 functies betrof dit een wijziging ten opzichte van de huidige functie-indeling: voor 20 functies betreft het een schaalverhoging, voor 4 functies een schaalverlaging.

Het financiële effect van de herwaardering is tweeledig. In de eerste plaats gaat het om een nabetaling over de periode 2015-2018, dit effect wordt verwerkt in de jaarrekening 2018. In de tweede plaats betekent het per saldo een structurele verhoging van de salariskosten met € 269.000,00.

Dividenduitkering

Er is in 2019 € 541.000,00 aan dividend ontvangen. Het gaat om dividenduitkeringen van de Bank Nederlandse Gemeenten en Enexis. Ten opzichte van de raming in de begroting (€ 455.000,00) levert dit een voordeel op van € 86.000,00.

Markstraat 43 Musselkanaal

Na de grote brand in Musselkanaal in september 2018 is met één van de gedupeerde ondernemers een tijdelijk huurcontract overeengekomen voor de voormalige Asielzoekersschool (Marktstraat 43). De vaste lasten van het pand zijn verwerkt in de begroting 2019. Om het gebruik voor de ondernemer mogelijk te maken is het pand bezemschoon opgeleverd en zijn wat kleine herstelwerkzaamheden uitgevoerd, hiervoor is een budget geraamd van € 8.000,00. Voor onderhoud na 2019 stellen wij voor een jaarlijkse stelpost te ramen van € 5.000,00. De ondernemer betaald een commerciële huursom waarmee de (vaste) lasten ruimschoots worden gedekt, per saldo ontstaat in 2019 een voordeel van € 8.000,00 en vanaf 2020 een voordeel van € 10.000,00 tot het moment dat het huurcontract wordt beëindigd.

Gymlokaal Noorderdiep

Via de najaarsnota 2018 zijn in de begroting 2018 de financiële consequenties van de verkoop van het Gymlokaal aan de Noorderdiep verwerkt (verkoopopbrengst € 100.000,00 en afwaardering boekwaarde € 14.000,00) De overdracht van het pand is 1 maart 2019 geweest. Aangezien het resultaat van de verkoop (per saldo een voordeel van € 86.000,00) niet meer in 2018 is gerealiseerd maar in 2019 stellen wij voor de budgetten alsnog op te nemen in 2019.

OVERZICHT OVERHEADInformatievoorziening en automatisering

In het Informatiebeleidsplan 2018-2019 is rekening gehouden met een investeringsvolume van € 484.000,00. Door het ontbreken van capaciteit, wettelijke verplichtingen zoals het voldoen aan de AVG, het maximale aantal projecten dat nog beheersbaar is en de complexiteit van de werkzaamheden wordt het uitvoeren van de beleidsagenda (inclusief de voorgenomen investeringen) zoals vastgelegd in het Informatiebeleidsplan 2018-2019 getemporiseerd.

Via de voor- en najaarsnota wordt u gevraagd kredieten (achteraf) beschikbaar te stellen voor investeringen die daadwerkelijk concreet worden uitgevoerd.

Wij vragen u nu om voor het uitvoeren van de op de volgende bladzijde genoemde investeringen kredieten met een totaal van € 277.000,00 beschikbaar te stellen. De investerings- en onderhoudslasten worden gedekt binnen het hiervoor in de begroting beschikbare budget. De overige investeringen zoals opgenomen in het Informatiebeleidsplan 2018-2019 bedragen in totaal € 207.000,00 en zullen worden doorgeschoven naar 2020.

Wijzigingen financiële middelen**Bedragen x € 1.000,00**

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
LASTEN	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>
<i>Verzekeringen, hertaxatie</i>	<i>10</i>			<i>10</i>
<i>Abonnementen</i>	<i>20</i>			
Totaal lasten	30	0	0	10

Prioriteit en activiteit	2019	2020	2021	2022
BATEN	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>	<i>- minder of meer</i>
Totaal baten	0	0	0	0

Wijziging saldo programma	30	0	0	10
---------------------------	----	---	---	----

Verzekeringen

In 2016 zijn de gemeentelijke inventarissen getaxeerd ten behoeve van de brandverzekering. Omdat de geldigheidsduur van de taxatierapporten in 2019 zal verlopen dient er een hertaxatie te worden uitgevoerd. De lasten van deze hertaxatie welke iedere drie jaar wordt uitgevoerd zijn niet geraamd en bedragen naar verwachting € 10.000,00.

Abonnementen

Het budget voor abonnementen zal naar verwachting worden overschreden. De reden hiervan is onder andere een toename van de digitale abonnementen voor de WMO. De overschrijding wordt geraamd op € 20.000,00.

InvesteringsenInformatievoorziening en automatisering

Vanuit het informatiebeleidsplan 2018-2019 vragen wij u voor de volgende voorgenomen investeringen kredieten beschikbaar te stellen.

- vervanging DIS producten	€ 32.000,00
- doorontwikkeling website	€ 15.000,00
- software beveiliging Infrastructuur	€ 24.000,00
- Regie Systeem Sociaal Domein	€ 32.000,00
- zoekstelsel Decos	€ 15.000,00
- realisatie Belasting Balie	€ 28.000,00
- uitbreiding port switches/Storage	€ 96.000,00
- devices plaats onafhankelijk werken	€ 35.000,00

BIJSTELLING BEGROTING

SAMENVATTING WIJZIGING FINANCIËLE MIDDELEN

Prioriteit en activiteit LASTEN	2019 <i>- minder of meer</i>	2020 <i>- minder of meer</i>	2021 <i>- minder of meer</i>	2022 <i>- minder of meer</i>
<i>Programma 1</i>	2.718	470	697	651
<i>Programma 2</i>	274	123	76	7
<i>Programma 3</i>	172	161	136	136
<i>Programma 4</i>	179	109	109	91
<i>Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien</i>	259	337	372	372
<i>Overzicht overhead</i>	30	0	0	10
Totaal lasten	3.632	1.200	1.390	1.267

Prioriteit en activiteit BATEN	2019 <i>- minder of meer</i>	2020 <i>- minder of meer</i>	2021 <i>- minder of meer</i>	2022 <i>- minder of meer</i>
<i>Programma 1</i>	227	<i>-121</i>	<i>-121</i>	<i>-121</i>
<i>Programma 2</i>	202	60	36	0
<i>Programma 3</i>	12	0	0	0
<i>Programma 4</i>	20	0	0	0
<i>Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien</i>	117	60	60	42
<i>Overzicht overhead</i>	0	0	0	0
Totaal batens	578	-1	-25	-79

Wijziging saldo programma's	3.054	1.201	1.415	1.346
------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Mutaties reserves	2019	2020	2021	2022
<i>Pr.1 Taskforce jeugd</i>	<i>-214</i>			
<i>Pr.2 Veldverlichting Onstwedde</i>	<i>-1</i>	<i>-3</i>	<i>-3</i>	<i>-3</i>
<i>Pr.2 Verv. pc trekkenwand</i>	<i>-2</i>	<i>-4</i>	<i>-4</i>	<i>-4</i>
<i>Pr.3 Afval communicatiebudg.</i>	<i>-22</i>	<i>-25</i>		
<i>Pr.3 Gebiedsontw. Musselkan.</i>	<i>-18</i>	<i>-16</i>	<i>-16</i>	<i>-16</i>
<i>Pr.4 Advisering bestuur</i>	<i>-20</i>			
Totaal mutaties reserves	-277	-48	-23	-23

Saldo	2.777	1.153	1.392	1.323
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

B. Paragrafen

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSINGRisico's

Vorderingen

Blijversleningen

De raad heeft op 15 oktober 2018 besloten de Blijverslening in te voeren per 1 januari 2019. Hiervoor is een krediet van € 500.000,00 beschikbaar gesteld.

Naar verwachting zal het aantal verstrekte leningen niet direct op het maximum zitten maar na invoering langzaam toenemen. Het financiële risico van verstrekte leningen is niet gedekt.

Overige risico's

Taakstelling sociaal domein

Op grond van de Perspectiefnota 2019-2021 is een taakstelling voor het hele sociaal domein opgenomen van € 100.000,00 in 2019 oplopend naar € 300.000,00 vanaf 2021. Besloten is om van het gerealiseerde structurele voordeel van het project Loonwaardebepaling medewerkers met een WIW/ID-baan vanaf 2019 € 300.000,00 in te boeken op deze taakstelling. Dit betekent dat de taakstelling is gerealiseerd en het risico is vervallen.

Jeugdzorg

Op basis van de meest recente cijfers verwachten we dat de lasten jeugdhulp voor 2019 € 2,0 miljoen hoger uit zullen vallen dan de begroting 2019. De bedragen die we op dit moment in de begroting voor 2020 en 2021 hebben opgenomen zijn respectievelijk € 250.000,00 en € 500.000,00 lager dan de primitieve begroting 2019. We verwachten dat de budgetten voor de komende jaren niet toereikend zullen zijn. Het ministerie van VWS heeft onderzoek gedaan naar de stijging van de gemeentelijke uitgaven jeugdhulp en volumegroei. Op dit moment is nog niet zeker met hoeveel het Rijk het macrobudget Jeugdhulp gaat verhogen. Dit zal op zijn vroegst gebeuren bij de voorjaarsnota van het Rijk. We wachten de uitkomsten van dit onderzoek af en zullen bij de begroting 2020 bepalen welke bedragen we meerjarig gaan bijramen.

FINANCIELE BEGROTING

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
		Geraamd bedrag 2019	Geraamd bedrag 2019	Geraamd bedrag 2019
1	Participatie			
	Primitieve begroting	-71.352.642	15.420.885	-55.931.757
	Raad 17 december 2018	-313.275	98.275	-215.000
	Administratieve wijziging restantkredieten	-13.222		-13.222
	totaal programma na wijzigingen	-71.679.139	15.519.160	-56.159.979
2	Ontplooiing			
	Primitieve begroting	-10.758.117	2.056.515	-8.701.602
	Raad 17 december 2018	-319.991	216.350	-103.641
	Administratieve wijziging restantkredieten	-63.744		-63.744
	totaal programma na wijzigingen	-11.141.852	2.272.865	-8.868.987
3	Leefbaarheid			
	Primitieve begroting	-17.290.798	7.493.522	-9.797.276
	Raad 17 december 2018	-80.000		-80.000
	Administratieve wijziging restantkredieten	-1.191.988	371.570	-820.418
	totaal programma na wijzigingen	-18.562.786	7.865.092	-10.697.694
4	Dienstverlening			
	Primitieve begroting	-5.911.505	371.700	-5.539.805
	Raad 17 december 2018	-73.000		-73.000
	Administratieve wijziging restantkredieten			0
	totaal programma na wijzigingen	-5.984.505	371.700	-5.612.805
	Totaal programma's			
	Primitieve begroting	-105.313.062	25.342.622	-79.970.440
	Raad 17 december 2018	-786.266	314.625	-471.641
	Administratieve wijziging restantkredieten	-1.268.954	371.570	-897.384
	totaal programma's na wijzigingen	-107.368.282	26.028.817	-81.339.465
	Algemene dekkingsmiddelen			
	Primitieve begroting	-929.680	84.877.490	83.947.810
	Raad 17 december 2018	-74.000		-74.000
	Administratieve wijziging restantkredieten	1.653	-34.414	-32.761
	totaal na wijzigingen	-1.002.027	84.843.076	83.841.049
	Overhead			
	Primitieve begroting	-9.563.976	132.039	-9.431.937
	totaal na wijzigingen	-9.563.976	132.039	-9.431.937
	Onvoorzien			
	Primitieve begroting	-36.000		-36.000
	totaal na wijzigingen	-36.000	0	-36.000
	Saldo van baten en lasten			
	Primitieve begroting	-115.842.718	110.352.151	-5.490.567
	Raad 17 december 2018	-860.266	314.625	-545.641
	Administratieve wijziging restantkredieten	-1.267.301	337.156	-930.145
	saldo na wijzigingen	-117.970.285	111.003.932	-6.966.353

Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
		Geraamd bedrag 2019	Geraamd bedrag 2019	Geraamd bedrag 2019
	Mutaties reserves			
1	Participatie			
	Primitieve begroting		479.575	479.575
	Administratieve wijziging restantkredieten		45.000	45.000
2	Ontplooiing		524.575	524.575
	Primitieve begroting	-18.073	668.538	650.465
	Raad 17 december 2018		78.641	78.641
	Administratieve wijziging restantkredieten		63.744	63.744
3	Leefbaarheid	-18.073	810.923	792.850
	Primitieve begroting	-2.680.345	4.536.472	1.856.127
	Raad 17 december 2018	-511.000	336.000	-175.000
	Administratieve wijziging restantkredieten	-1.378.478	2.199.879	821.401
4	Dienstverlening		7.072.351	2.502.528
	Primitieve begroting		100.000	100.000
			100.000	100.000
	Algemene dekkingsmiddelen			
	Primitieve begroting	-1.719.742	1.338.200	-381.542
		-1.719.742	1.338.200	-381.542
	Overhead			
	Primitieve begroting		66.034	66.034
			66.034	66.034
	Totaal mutaties reserves			
	Primitieve begroting	-4.418.160	7.188.819	2.770.659
	Raad 17 december 2018	-511.000	414.641	-96.359
	Administratieve wijziging restantkredieten	-1.378.478	2.308.623	930.145
	mutatie reserves na wijzigingen	-6.307.638	9.912.083	3.604.445
	Resultaat			
	Primitieve begroting	-120.260.878	117.540.970	-2.719.908
	Raad 17 december 2018	-1.371.266	729.266	-642.000
	Administratieve wijziging restantkredieten	-2.645.779	2.645.779	0
	resultaat na wijzigingen	-124.277.923	120.916.015	-3.361.908

KADERSTELLING

UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2020

Samenvatting uitgangspunten

- het aantal inwoners per 1 januari 2020 p.m.
- het budget voor onvoorziene uitgaven € 36.000,00
- het rentepercentage voor financiering en eigen vermogen 2,5
- het percentage voor loonontwikkeling 2,5
- het percentage voor prijsontwikkeling 1,5
- het percentage voor huurprijzen 1,5

Aantal inwoners per 1 januari 2020

De werkelijke inwoneraantallen in voorgaande jaren waren:

1 januari 2019 31.801

1 januari 2018 32.258

1 januari 2017 32.241

Het aantal inwoners heeft voor de begroting gevolgen voor enerzijds de lasten, met name op inwoneraantallen gebaseerde bijdragen, en anderzijds de baten, met name de uitkering uit het gemeentefonds. Het aantal inwoners vertoonde de afgelopen jaren een dalende trend. Via het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zijn maandelijks de actuele inwoneraantallen beschikbaar. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting uitgegaan van het actuele inwoneraantal per 1 juni van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. In de begroting 2019 is uitgegaan van 31.800 inwoners. Het aantal voor 2020 wordt in de begroting bij de uitgangspunten vermeld.

Onvoorziene uitgaven

Voor onvoorziene uitgaven wordt uitgegaan van een vast bedrag van € 36.000,00. Indien nodig kan dit vaste bedrag bij het vaststellen van uitgangspunten voor een volgend begrotingsjaar bijgesteld worden. In 2017 en 2018 is dit budget niet volledig ingezet, in de begroting 2019 is het budget nog volledig beschikbaar. Wij stellen voor in de begroting 2020 het bedrag van € 36.000,00 te handhaven.

Rentepercentage financieringsmiddelen

Om een reëel beeld te geven van de lasten van vaste activa rekenen we rente van de financiering toe aan investeringen. Een groot deel van de investeringen wordt gefinancierd met interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen). Hierdoor wordt rente bespaard omdat we voor dit deel geen geld hoeven te lenen. Het overige deel wordt gefinancierd met externe middelen, hoofdzakelijk langlopende geldleningen.

Voor het toerekenen van rente aan investeringen is tot en met de begroting 2019 uitgegaan van 3%. De rentevergoeding voor het gebruik van interne financieringsmiddelen (bespaarde rente) is eveneens 3%. Dit is een interne rekenrente.

De totale rentelasten (interne en externe) worden uitgedrukt in een percentage van de boekwaarde van vaste activa (omslagrente). Het percentage wordt voornamelijk bepaald door de gewogen rentelast van de opgenomen vaste geldleningen. Door het aantrekken van een vaste geldlening van € 10 miljoen begin 2019 daalt deze gewogen rentelast naar 2,45% (in de begroting 2019 geraamd op 2,55%). Op grond hiervan verwachten wij voor 2020 een daling van het omslagpercentage naar 2,5.

Wij stellen voor om bij het opstellen van de begroting 2020 uit te gaan van (afgerond) 2,5% voor zowel de omslagrente als de rentevergoeding voor interne financieringsmiddelen.

KADERSTELLING

Loon- en prijsontwikkelingen

Voor het bepalen van de percentages voor de verwachte loon- en prijsontwikkelingen maken we gebruik van de recent gepubliceerde kerngegevens tabel 2017-2020 van het Centraal Planbureau (CPB).

Ontwikkeling lonen

Bij het vaststellen van een uitgangspunt voor de loonkosten spelen twee componenten een rol, de systematiek en het loonstijgingspercentage.

Systematiek

Een groot deel van de medewerkers geniet een salaris op basis van twee uitlooperperiodieken. Het vaste uitgangspunt is de toegestane formatie en het maximum van de salarisschalen + twee uitlooperperiodieken. Op basis van deze systematiek worden de salariskosten reëel geraamd.

Loonstijgingspercentage

De laatst overeengekomen cao voor gemeenteambtenaren loopt van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. Het overleg over de cao voor 2019 loopt nog. Op 1 januari 2020 treedt de Wet normalisering rechtspositie (Wnra) in werking. Vanaf die datum vervalt de CAR-UWO en gaat de CAO Gemeenten gelden.

Volgens de kerngegevens tabel 2017-2020 van het CPB zal de gemiddelde stijging van de lonen in de marktsector in 2020 2,3% bedragen.

Op grond van voorgaande is het denkbaar dat de directe salariskosten in 2020 ten opzichte van 2019 met 2,5% stijgen. Hierin is geen stijging van loonkosten door secundaire arbeidsvoorwaarden en van werkgeverslasten voorzien.

Wij stellen voor om bij het opstellen van de begroting 2020 uit te gaan van **een loonstijging van 2,5%** ten opzichte van het salarisniveau in 2019. Een loonstijging van 2,5% levert een absolute stijging van circa € 420.000,00 van de directe personeelskosten op.

Ontwikkeling prijzen

Voor het bepalen van het uitgangspunt voor prijsontwikkelingen gaan we uit van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP). Het jaar 2015 is het basisjaar voor de ontwikkelingen.

Jaar	Begroting	HICP
2015	100,0	100,0
2016 stijging	1,0	0,1
2017 stijging	0,5	1,3
2018 stijging	1,0	1,6
2019 stijging	2,5	2,3
2020 stijging	<u>1,5</u>	<u>1,4</u>
2020	106,5	106,7

Volgens de kerngegevens tabel 2017-2020 van het CPB bedraagt de prijsstijging HICP in 2020 1,4%. Rekening houdende met een prijscorrectie op voorgaande jaren zou de prijsstijging voor de begroting 2020 dan uitkomen op 1,7%. Wij stellen voor dit percentage af te ronden en bij het opstellen van de begroting 2020 een **prijsstijging van 1,5%** te hanteren.

Compensatie loon- en prijsstijgingen (nominale ontwikkelingen)

In de regel vindt bij benadering een compensatie van hogere kosten door stijging van lonen en overige prijzen plaats via het gemeentefonds door bijstelling van het (nominale deel van het) accres. Via de komende meicirculaire wordt u op de hoogte gesteld van de financiële gevolgen van de nominale ontwikkelingen.

Huurprijzen

Het is regel de huurprijzen van welzijnsaccommodaties, sportaccommodaties en grondstrookjes met een oppervlakte kleiner dan 25 are jaarlijks trendmatig te verhogen. Wij stellen voor de verwachte prijsontwikkeling als uitgangspunt voor de huurverhoging te hanteren. Dit betekent voor 2020 een verhoging van de huurprijzen met 1,5% ten opzichte van 2019.

De huurprijzen van gronden met een oppervlakte van meer dan 25 are worden door de Grondkamer vastgesteld.

NIEUW BELEID

PROGRAMMA 1 PARTICIPATIE

Meedoen en Zelfredzaamheid

Nieuw beleid als gevolg van wettelijke verplichtingen

Nieuwe wetgeving verplichte GGZ

Als gevolg van de invoering van nieuwe wetgeving per 1 januari 2020 komen er nieuwe taken op ons af. Zo moeten wij onder andere een 24/7 meldpunt inregelen, mogelijk extra zorg inkopen en taken beleggen. De financiële consequenties zijn nog niet bekend. De beleidsvoorbereidingen hiervoor zijn gestart, zowel in samenwerking met de regio als lokaal. Het beleid voor psychisch kwetsbaren/verwarde personen wordt in relatie tot de transformatie van het beschermd wonen vormgegeven.

Inburgering

In de loop van 2019 en 2020 zal er nieuw beleid worden geformuleerd voor de invoering van de nieuwe wet Inburgering 2021. Hierbij komt de regie op inburgering bij de gemeente te liggen, dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk wordt voor het faciliteren (inkoop) van inburgeringstrajecten en begeleiding/handhaving van inburgeringsplichtigen die moeten inburgeren. Het ministerie is voornemens voor gemeenten in 2019 en 2020 extra middelen toe te voegen aan het gemeentefonds voor het organiseren van deze begeleiding en implementatie van de nieuwe wet Inburgering. Via de P&C-cyclus rapporteren we over de voortgang, daarnaast zal voor eventuele inzet van middelen besluitvorming worden gevraagd.

BIJLAGEN

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING				Bijlage 1	
LASTEN					
progr.	onderdeel	omschrijving	verhoging	verlaging	
1	07	05 Toerisme 4.3.8 routebureau Groningen	22.000		
1	39	01 Bijstand 4.1.1 uitkeringen	800.000	700.000	
1	40	01 Bijzondere bijstand 3.8 voorzieningenwijzer	35.000		
1	41	01 Sociale werkvoorziening 4.3.3 bijdrage Wedeka			41.000
1	41	02 Arbeidsmarktbeleid 3.8 1000-banenplan	39.500		
1	41	04 Re-integratie 3.8 WIW/ID 4.3.6 bewegen bij TDC 4.3.6 budgetsubsidie Welstad	17.000		300.000 17.000
1	45	02 Huishoudelijke hulp 3.4.1 sociale uitkeringen in natura 3.4.1 schoonmaakondersteuning 3.8 taakstelling sociaal domein 3.8 pijlerpartners	120.000 180.000 100.000	30.000	2.400
1	45	03 Begeleiding, kortdurend verblijf & pers.verzorg. 3.4.1 sociale uitkeringen in natura 3.8 pijlerpartners	200.000		47.600
1	46	03 WMO-regie 3.8 Wmo-uitvoeringsplan 4.3.6 budgetsubsidie Welstad	42.100		42.100
1	47	01 Sociaal cultureel werk 4.3.6 budgetsubsidie Welstad	18.600		
1	48	01 Uitvoering algemeen 3.8 Taskforce jeugd	214.000		
1	48	02 Begeleiding en kortdurend verblijf 3.4.1 bijdrage RIGG	2.000.000		
1	49	01 Toezicht kinderopvangvoorzieningen 3.4.1 kinderopvangtoeslag	80.000		

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2019

Bijlage 1

Baten

progr.	onderdeel	omschrijving	verhoging	verlaging
1	39	01 Bijstand 4.3.1 rijksuitkering	273.000	
1	40	02 Sociale participatie minima 4.3.6 stichting leergeld	75.000	
1	45	02 Huishoudelijke hulp 3.4.2 eigen bijdragen		114.000
1	47	01 Sociaal cultureel werk 4.3.8 cofinanciering buurtsportcoaches		7.000

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING

Bijlage 1

LASTEN

progr.	onderdeel	omschrijving	verhoging	verlaging
1	66	02 Personeelskosten 3.5.1 ingeleend personeel bovenformatief	30.000	
		totaal programma 1	3.898.200	1.180.100
2	20	01 Lokaal onderwijsbeleid 3.8 externe advisering	5.000	
2	20	02 Onderwijsachterstandenbeleid 3.8 overige goederen en diensten 4.3.3 gemeenschappelijke regeling 4.3.6 budgetsubsidie peuterwerk	11.200 19.129 111.900	
2	21	01 Onderwijshuisvesting 4.3.6 bewegingsonderwijs	112.293	
2	29	03 Buitensportaccommodaties 7.3 afschrijvingen	2.054	
2	31	01 Kunstzinnige, muzikale en culturele vorming 4.3.6 De Pauw	5.500	
2	31	04 Nationale feest- en gedenkdagen 4.3.8 viering 5 mei	5.000	
2	32	01 Theater Geert Teis 7.3 afschrijvingen	1.785	
		totaal programma 2	273.861	
3	13	01 Wijkbeheer 3.8 groepsdetachering Wedeka	119.500	
3	51	01 Afval 3.8 communicatiebudget	21.500	
3	59	04 Gebiedsontwikkeling Musselkanaal 3.8 opstellen centrumvisie	30.000	
		totaal programma 3	171.000	
4	01	01 Raad en commissies 3.5.1 personeel van derden	8.865	
4	05	04 Advisering bestuur 3.8 extern onderzoek	20.000	

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING 2019

Bijlage 1

					Baten	
progr.	onderdeel	omschrijving		verhoging	verlaging	
			totaal programma 1	348.000	121.000	
2	20	02	Onderwijsachterstandenbeleid 4.3.1 rijksuitkering	142.229		
2	21	01	Onderwijshuisvesting 4.3.6 bijdrage Ubbo Emmius	60.539		
			totaal programma 2	202.768		
3	59	04	Gebiedsontwikkeling Musselkanaal 4.3.4 bijdrage provincie	12.000		
			totaal programma 3	12.000		

SAMENVATTING WIJZIGING BEGROTING

Bijlage 1

LASTEN

progr.	onderdeel	omschrijving	verhoging	verlaging
4	05	10 Onderzoeksfunctie 3.8 lokale rekenkamer	35.000	
4	05	12 Raadsgriffie 3.5.1 personeel van derden	21.135	
4	50	01 Volksgezondheid 3.8 Impuls Kansrijke Start 3.8 zorgtafel	18.000 20.000	
4	50	02 Publieke Gezondheid en Zorg 4.3.3 gemeenschappelijke regeling	56.000	
		totaal programma 4	179.000	
		<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>		
	65	01 Uitkeringen gemeentefonds 4.3.9 reserveringen	103.000	127.000
	66	01 Algemene uitgaven 1.1 salarissen	269.000	
	68	01 Gemeentelijke eigendommen 3.8 onderhoud Markstraat 43 7.5 afwaardering gymlokaal Noorderdiep	7.500 13.289	
		<u>Kosten overhead</u> 3.8 verzekeringen 3.8 abonnementen	10.000 20.000	
		totaal saldo lasten	4.944.850	1.307.100
		<u>Mutaties reserves (7.1)</u>		
		totaal mutaties reserves		
			4.944.850	1.307.100

Baten

progr.	onderdeel	omschrijving	verhoging	verlaging
4	50	01 Volksgezondheid 4.3.4 bijdrage provincie	20.000	
		totaal programma 4	20.000	
		<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>		
	65	01 - Uitkeringen gemeentefonds 4.3.1 algemene uitkering	195.000	272.000
	67	02 Deelnemingen 5.2 dividend	86.413	
	68	01 Gemeentelijke eigendommen 3.2 verkoopopbrengst 3.6 huren	100.000 15.000	
		<u>Kosten overhead</u>		
		totaal saldo baten	979.181	393.000
		<u>Mutaties reserves (7.1)</u>		
1	48	01 Uitvoering algemeen	214.000	
2	29	03 Buitensportaccommodaties	775	
2	32	01 Theater Geert Teis	1.785	
3	59	04 Gebiedsontwikkeling Musselkanaal	18.000	
3	51	01 Afval	21.500	
4	05	04 Advisering bestuur	20.000	
		totaal mutaties reserves	276.060	
		Saldo begroting	2.775.509	
			4.030.750	393.000

TECHNISCHE BEGROTINGSWIJZIGING				Bijlage 2	
LASTEN					
progr.	onderdeel	omschrijving	verhoging	verlaging	
1	41	04 Re-integratie 3.8 inkoop/projecten			225.600
1	44	01 Eerstelijnsloket jeugd 3.8 uitvoeringsbudget 3.8 cliëntondersteuning 3.8 huren			65.400 50.000 15.000
1	45	01 Voorzieningen gehandicapten 3.4.1. collectief vervoer			15.000
1	45	03 Begeleiding, kortd.verblijf en pers.verzorging 3.4.1. zorg in natura	15.000		
1	48	01 Indiv.voorzien/opvang jeugd 3.8 uitvoeringsbudget 4.3.3 uitvoeringskosten RIGG	28.000 37.400		
1	50	01 Volksgezondheid 4.3.9 GIDS gelden			15.000
1	66	02 Personeelskosten 1.1 salarissen doorgeboekt	274.194		138.059
		totaal programma 1	354.594		524.059
2	20	01 Lokaal onderwijsbeleid 4.3.8 subsidies	10.000		
2	21	01 Onderwijshuisvesting 2.1 belastingen 3.8 verzekeringen 7.3/7.4 rente en afschrijvingen			1.655 995 7.715
2	29	01 Beleidsontwikkeling sport 4.3.8 subsidies	5.000		
2	29	02 Binnensportaccommodaties 7.3 afschrijvingen	1.875		

progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging

TECHNISCHE BEGROTINGSWIJZIGING				Bijlage 2	
LASTEN					
progr.	onderdeel	omschrijving		verhoging	verlaging
2	31	02	Stimulering kunst en cultuur 4.3.8 subsidies	3.750	
2	66	02	Personeelskosten 1.1 salarissen doorgeboekt	31.827	21.775
			totaal programma 2	52.452	32.140
3	12	07	Kunstwerken 3.8 overige goederen/diensten 7.3/7.4 rente en afschrijvingen	2.660	2.660
3	51	01	Afval 3.8 maatregelen zwerfafval 3.8 overige goederen/diensten - doorgeboekt	194.500 5.400	
3	52	01	Riolering 3.8 overige goederen/diensten - doorgeboekt	3.120	
3	60	04	Basisregistraties Adressen Gebouwen (BAG) 3.8 overige goederen/diensten - doorgeboekt	46.000	
3	66	02	Personeelskosten 1.1 salarissen doorgeboekt	6.643	56.534
			totaal programma 3	258.323	59.194
4	05	12	Raadsgriffie 3.8 overige goederen en diensten - doorboeken	500	
4	08	01	Burgelijke stand 3.8 overige goederen en diensten - doorboeken	18.000	
4	66	02	Personeelskosten 1.1 salarissen doorgeboekt	141.530	144.710
			totaal programma 4	160.030	144.710

TECHNISCHE BEGROTINGSWIJZIGING				Bijlage 2	
				BATEN	
progr.	onderdeel		omschrijving	verhoging	verlaging
3	51	01	Afval 4.3.8 subsidie zwerfafval	194.500	
			totaalprogramma 3	194.500	

TECHNISCHE BEGROTINGSWIJZIGING			Bijlage 2		
LASTEN					
progr.	onderdeel	omschrijving	verhoging	verlaging	
	64	01	<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>		
			Belastingen		
			3.8 overige goederen/diensten - doorgeboekt	3.480	
	66	01	Algemene uitgaven		
			1.1 stelpost programmamanager	70.000	
			1.1 stelpost organisatiewijziging	350.000	
			3.5.1 budget incidentele vervangingen	113.000	
			4.3.8 activiteitenbudget	3.750	
			7.3 stelpost afschrijvingen	1.875	
	66	02	Personeelskosten		
			1.1 salarissen doorgeboekt	262.903	257.168
	68	01	Gemeentelijke eigendommen		
			2.1 belastingen	1.655	
			3.8 verzekeringen	995	
			7.3/7.4 rente en afschrijvingen	7.715	
			<u>Kosten overhead</u>		
			1.1 salarissen	596.749	
			1.1 salarissen - doorboeken		1.704
			3.5.1 personeel van derden	113.000	
			3.8 overige goederen en diensten	15.000	
			3.8 overige goederen en diensten - doorboeken	-76.500	
			totaal saldo lasten	1.750.396	1.557.600
				1.750.396	1.557.600

			BATEN	
progr.	onderdeel	omschrijving	verhoging	verlaging
		<u>Kosten overhead</u> 3.8 overige goederen en diensten - doorboeken		1.704
		totaal saldo baten	194.500	1.704
			194.500	1.704